

“МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава 31. децембра
2021. године**

и

Извјештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	1-5
НЕКОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
Неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату	6
Неконсолидовани извјештај о финансијском положају	7
Неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу	8
Неконсолидовани извјештај о новчаним токовима	9
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	10 - 55

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА

Мишљење

Извршили смо ревизију неконсолидованих финансијских извјештаја "Мтел" а.д. Бања Лука ("Друштво"), који обухватају неконсолидовани извјештај о финансијском положају на дан 31. децембра 2021. године и неконсолидовани извјештај о добитку и губитку и осталом укупном резултату, неконсолидовани извјештај о промјенама у капиталу и неконсолидовани извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на тај дан, као и напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје, укључујући и преглед значајних рачуноводствених политика.

По нашем мишљењу, приложени неконсолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију Друштва на дан 31. децембра 2021. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјељку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Друштво у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (ИЕСБА Кодекс), заједно са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију неконсолидованих финансијских извјештаја у Републици Српској и испунили смо и друге наше етичке одговорности у складу са овим захтјевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији неконсолидованих финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обраћена у контексту ревизије неконсолидованих финансијских извјештаја у целини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
1. Признавање прихода (тачност евидентирања прихода због сложености информационих система за генерисање прихода од извршених услуга), Напомена 5. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	

Постоји инхерентни ризик у вези са тачношћу признатих прихода од извршених услуга који произилази из сложености информационих система (ИТ) Друштва преко којих се мјери остварени саобраћај, тарифирање цијена, одобрени бесплатни саобраћај и остали попусти у процесу генерисања прихода.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на тачност евидентираних прихода за годину која се завршава на дан 31. децембра 2021. године.

Процјенили смо најважније ИТ системе Друштва за евидентирање оствареног саобраћаја, тарифирање цијена и фактурисање услуга купцима и спровели тестове релевантних контрола над овим системима, тестирали смо релевантне контроле над преносом података из одговарајућих информационих система у главну књигу, као и контроле над процесом плаћања рачуна од стране купца и процесом рјешавања жалбених захтјева купца.

На бази узорка смо тестирали усаглашеност цијена и услова попуста на фактурама купца са важејим цјеновником и условима попуста.

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
2. Разграничење прихода и расхода због процјена уговорених одобрених и остварених роминг попуста у међународном саобраћају, Напомене 24. и 34. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	

Обрачунати нефактурисани приходи Друштва од роминг попуста уговорених са другим операторима у међународном саобраћају, као и укакулисани расходи за роминг попусте одобрене другим операторима од стране Друштва су изабрани за кључно питање ревизије због тога што укључују значајан обим процјена руководства које се односе на испуњење услова из појединачних уговора са одређеним операторима.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на обрачунате попусте по основу оствареног роминг саобраћаја за годину која се завршава на дан 31. децембра 2021. године.

Прегледали смо уговоре са најзначајнијим операторима по оствареном приходу/расходу од роминг попуста, спровели смо тестове над узорком улазних/излазних рачуна према операторима и провјерили њихову тачност, као и усклађеност са условима дефинисаним у уговорима о роминг попустима. Извршили смо провјеру фактурисања износа роминг-а са обрачунима и поравнањима добијеним од клиринг кућа за годину која се завршава на дан 31. децембра 2021. године.

Такође смо провјерили и конзистентност у примјени рачуноводствених политика Друштва приликом евидентирања роминг попуста.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Кључна питања ревизије (Наставак)

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
3. Капитализација трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово вредновање након почетног признавања, Напомене 12. и 14. уз неконсолидоване финансијске извјештаје	

Наведено кључно ревизорско питање је изабрано због тога што обухвата значајне процјене руководства Друштва приликом саме капитализације трошкова улагања у софтвер и некретнине, постројења и опрему, као и приликом одређивања периода амортизације и накнадног одмјеравања надокнадиве вриједности ових средстава због релативно брзих технолошких промјена које су карактеристичне за телекомуникациону дјелатност.

На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на адекватност капитализације трошкова улагања у нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрему, као и њихово накнадно вредновање након почетног признавања у години која се завршава на дан 31. децембра 2021. године.

Тестирали смо на бази узорка издатке Друштва евидентирање на трошковима текућег периода, као и повећања која је Друштво током године евидентирало на нематеријалним улагањима и некретнинама, постројењима и опреми, са становишта испуњености критеријума за капитализацију издатака, односно њихово признавање као трошкова у текућем периоду.

Анализирали смо процјене руководства Друштва у вези са постојањем индикатора обезврјеђења нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, као што су измене у коришћењу, смањење тржишне вриједности, уочавање физичких оштећења и сл. Размотрели смо примјењене стопе амортизације у односу на животни вијек средстава, планове замјене средстава, претходна искуства код расходовања, као и остварене приходе и расходе од отуђења појединих средстава. Тестирали смо интерне контроле имплементиране од стране руководства Друштва у овом процесу.

На бази узорка смо провјерили аритметичку тачност обрачуна амортизације и упоредили стопе са претходним обрачунским периодом. Поред тога, тестирали смо инвестиције у току према старосној структури улагања, физичком стању, додатно капитализованим трошковима у току периода, моменту стављања у употребу и почетку амортизовања.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ “МТЕЛ” а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на напомену 2.2. уз неконсолидоване финансијске извјештаје у којој је објелодашено да је Друштво матично правно лице, и да су консолидовани финансијски извјештаји састављени у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, издати као посебни финансијски извјештаји. Консолидовани финансијски извјештаји Друштва на дан 31. децембра 2021. године и за годину која се завршила на тај дан, су били предмет наше ревизије, и у нашем извјештају о извршеној ревизији од 1. априла 2022. године изразили смо мишљење без резерве. Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањем.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извјештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и истинито приказивање неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са МСФИ, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми неконсолидованих финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању неконсолидованих финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Друштва да настави пословање по начелу сталности, објелодајући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања, осим уколико руководство не намјерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Друштва.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да неконсолидовани финансијски извјештаји у целини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са MCP увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Како саставни дио ревизије у складу са MCP, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у неконсолидованим финансијским извјештајима, насталог услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједе основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог услед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог услед грешке, пошто криминална радња може подразумијевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

АКЦИОНАРИМА И УПРАВНОМ ОДБОРУ "МТЕЛ" а.д. БАЊА ЛУКА (Наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја (Наставак)

- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјеловрности интерних контрола Друштва.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.
- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелodaњivaњa неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу прозроковати да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја неконсолидованих финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли неконсолидовани финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истината и објективна презентација.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између остalog, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Такође обезбеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност, и, где је то примјерљиво, одговарајуће мјере заштите.

Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и, сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају ревизора, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањем или, када, у изузетно ријетким околностима, одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу корист за јавни интерес од саопштавања тог питања.

Партнер ангажовања на ревизији чији је резултат рада овај извјештај независног ревизора је Тибор Флорјан.

Бања Лука, 1. април 2022. године

Тибор Флорјан

Овлашћени ревизор и
Лице овлашћено за заступање
БДО д.о.о. Бања Лука

**НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године
(У Конвертибилним маркама)**

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
Приходи од продаје робе и услуга	5	428,660,412	414,183,976
Остали пословни приходи	6	17,423,401	6,755,165
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	7	(54,892,786)	(59,881,167)
Трошкови запослених	8	(71,921,816)	(70,519,365)
Трошкови амортизације	12,13,14	(113,285,954)	(106,458,929)
Трошкови производних услуга	9	(82,924,533)	(82,463,660)
Остали пословни расходи	10	(26,749,162)	(27,148,720)
Финансијски приходи- каматоносни	11	668,449	716,383
Финансијски приходи- остали	11	242,161	6,959,862
Обезврђење финансијских средстава	22	(5,281,634)	(2,865,963)
Финансијски расходи	11	(8,684,945)	(7,869,947)
Добитак прије опорезивања		83,253,593	71,407,635
Порез на добитак	36 (a)	(8,951,675)	(7,028,114)
Нето добитак		74,301,918	64,379,521
Остали укупни резултат, умањен за порезе:			
(а) Ставке које могу бити накнадно рекласификоване у добитке и губитке:			
Губици од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупни резултат		-	(965)
Ревалоризационе резерве - актуарски губитак	31	(20,354)	-
Укупни остали резултат, умањен за порезе		(20,354)	(965)
Укупни резултат за годину		74,281,564	64,378,556
Зарада по акцији:			
Основна и разријеђена зарада по акцији	38	0.1512	0.1310

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су утврђени од стране менаџмента "Мтел" а.д. Бања Лука дана 28. фебруара 2022. године.

Потписано у име Друштва:

др Јелена Триван
Генерални директор

М.П.

Дејан Јокић
Извршни директор за финансије

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ
На дан 31. децембар 2021. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	12	135,687,853	98,255,867
Имовина узета у закуп	13	43,379,196	47,730,607
Некретнине и опрема	14	590,354,217	562,926,880
Улагања у зависна друштва	15	239,701,599	234,438,735
Улагања у придужена друштва	16	179,503,466	161,764,419
Остала улагања	17	12,878	29,068
Дугорочна потраживања и кредити	18	2,046,344	207,655
Одложена пореска средства	36 (в)	465,200	313,880
		<u>1,191,150,753</u>	<u>1,105,667,111</u>
Обртна имовина			
Залихе	19	16,886,865	17,228,579
Имовина намијењена продаји		34,119	-
Купци	20	75,047,922	73,076,884
Потраживања за преплаћени порез на добитак	36 (д)	-	293,083
Друга потраживања	21	6,470,710	9,470,002
Депозити и потраживања за кредите	23	2,229,119	11,761,952
Активна временска разграничења	24	18,004,049	17,422,828
Готовина и готовински еквиваленти	25	16,162,587	5,059,011
		<u>134,835,371</u>	<u>134,312,339</u>
Укупна актива		<u>1,325,986,124</u>	<u>1,239,979,450</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	26	491,383,755	491,383,755
Законске резерве	26	49,141,766	49,141,766
Нереализовани губици од финансијске имовине		-	(1,641)
чија се фер вриједност мјери кроз осталы укупни резултат		(20,354)	-
Ревалоризационе резерве - актуарски губитак			
Остале резерве - резерве по основу инвестиционе			
обавезе	26	97,791,500	97,791,500
Нераспоређени добитак		45,106,862	48,212,756
		<u>683,403,529</u>	<u>686,528,136</u>
Дугорочне обавезе и резервисања			
Кредити и остале дугорочне обавезе	27	197,926,308	238,044,696
Обавезе за имовину узету у закуп	29	33,277,311	37,857,562
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	28	50,037,142	23,834,143
Разграничен приходи	30	24,734	37,101
Бенефиције за запослене	31	5,971,281	6,144,478
Резервисања	32	39,000	35,000
Одложене пореске обавезе	36 (г)	3,222,155	1,395,246
		<u>290,497,931</u>	<u>307,348,226</u>
Краткорочне обавезе			
Кредити и остале краткорочне обавезе	27	104,450,434	99,217,039
Обавезе за имовину узету у закуп	29	11,651,906	11,237,147
Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја	28	21,349,827	11,303,763
Добављачи	33	99,620,779	69,083,278
Пасивна временска разграничења	34	34,763,120	24,368,331
Бенефиције за запослене	31	784,918	664,406
Резервисања		2,746,425	1,765,304
Разграничен приходи	30	12,367	12,367
Обавезе за дивиденду	38	62,796,866	22,995,752
Обавезе за порез на добитак	36 (д)	1,543,255	-
Остале обавезе	35	12,364,767	5,455,701
		<u>352,084,664</u>	<u>246,103,088</u>
Укупна пасива		<u>1,325,986,124</u>	<u>1,239,979,450</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године
(У Конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Законске резерве	Нереализовани (губици)/добици од финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остале укупни резултат	Остале резерве - резерве по основу инвестиционе обавезе	Ревалоризационе резерве - актуарски губици	Нераспоређени добитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2020. године	491,383,755	49,141,766	(676)	97,791,500	-	43,575,758	681,892,103
Нето добитак за годину	-	-	-	-	-	64,379,521	64,379,521
Укупни остале резултат за годину	-	-	(965)	-	-	-	(965)
Укупни резултат за годину	-	-	(965)	-	-	64,379,521	64,378,556
<i>Расподјела добитка:</i>							
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	(43,575,758)	(43,575,758)
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	(16,166,765)	(16,166,765)
Стање, 31. децембар 2020. године	491,383,755	49,141,766	(1,641)	97,791,500	-	48,212,756	686,528,136
Нето добитак за годину	-	-	-	-	-	74,301,918	74,301,918
Рекласификација исказана у билансу успјеха	-	-	1,641	-	-	-	1,641
Укупни остале резултат за годину	-	-	-	-	(20,354)	-	(20,354)
Укупни резултат за годину	-	-	1,641	-	(20,354)	74,301,918	74,283,205
<i>Расподјела добитка (Напомена 38):</i>							
Дивиденде акционарима	-	-	-	-	-	(48,212,756)	(48,212,756)
Привремена дивиденда акционарима	-	-	-	-	-	(29,195,056)	(29,195,056)
Стање, 31. децембра 2021. године	491,383,755	49,141,766	-	97,791,500	(20,354)	45,106,862	683,403,529

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

**НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године
(У Конвертибилним маркама)**

	Година која се завршава 31. децембра 2021.	Година која се завршава 31. децембра 2020.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	426,499,025	413,555,900
Остали приливи из редовног пословања	3,437,149	3,367,360
Одливи за набавке материјала, горива, енергије и друге трошкове	(117,003,292)	(142,699,410)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(66,317,988)	(70,519,344)
Одливи по основу камата	(7,239,559)	(7,660,552)
Одливи по основу пореза из резултата	(5,213,916)	(6,173,725)
Одливи по основу осталих дажбина	(18,053,531)	(18,174,380)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	216,107,888	171,695,849
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Набавке некретнина, опреме и нематеријалних улагања	(52,092,443)	(54,618,394)
Прилив по основу продаје некретнина, опреме и нематеријалних улагања	247,418	377,432
Приливи од камата	659,693	677,942
(Одливи)/приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	(2,076,894)	1,283,565
Приливи/(Одливи) од краткорочних финансијских пласмана	8,809,203	(4,795,728)
Одливи по основу куповине акција и удјела	(22,695,173)	(60,144,398)
Приливи од дивиденди	3,120,000	4,460,000
Приливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	10,192	-
<i>Нето одлив готовине из активности пласирања и инвестирања</i>	(64,018,004)	(112,759,581)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних кредита	28,500,000	73,155,572
Приливи по основу краткорочних кредита	-	16,890,810
Одливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(92,414,352)	(84,777,684)
Одливи по основу краткорочних кредита	(3,911,660)	(26,239,434)
Одливи по основу плаћања обавезе за имовину узету у закуп	(12,093,198)	(11,593,383)
Одливи по основу осталих краткорочних обавеза	(24,374,104)	(13,158,979)
Одливи за дивиденде и привремене дивиденде акционарима	(36,692,994)	(49,651,520)
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	(140,986,308)	(95,374,618)
Нето повећање/(смањење) готовине и готовинских еквивалената	11,103,576	(36,438,350)
Готовина и готовински еквиваленти на почетку године	5,059,011	41,497,361
Готовина и готовински еквиваленти на крају године	16,162,587	5,059,011

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године****1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ**

Друштво "Мтел" а.д. (у даљем тексту: "Друштво") са сједиштем у Бањој Луци, Република Српска, Босна и Херцеговина, налази се на адреси Вука Караџића 2. Пуни пословни назив Друштва је "Телекомуникације Републике Српске" а.д. Бања Лука, а Друштво се у свом пословању користи са додатна два скраћена пословна имена – "Мтел" а.д. Бања Лука и "Телеком Српске" а.д. Бања Лука.

Већински власник Друштва је Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" а.д. Београд, Србија, које посједује 65,01% акција Друштва.

На дан 31. децембра 2021. године, Друштво је у свом власништву имало улоге у зависна и придружене Друштва према сљедећој структури:

ЗАВИСНА ДРУШТВА	Удио	
<i>Logosoft d.o.o.</i> Сарајево, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Блицнет д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Телрад Нет д.о.о.</i> Бијељина, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Елта-Kabel д.о.о.</i> Добој, Босна и Херцеговина	100%	Друштво
<i>Финанц д.о.о.</i> Бања Лука, Босна и Херцеговина	100%	Друштво

ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА	Удио	
<i>МТЕЛ д.о.о.</i> Подгорица, Црна Гора	49%	Друштво
<i>МТЕЛ Global д.о.о.</i> Београд, Република Србија	51%	Телеком Србија а.д. Београд
<i>МТЕЛ д.о.о.</i> Београд, Република Србија	41%	Друштво
<i>МТЕЛ Global д.о.о.</i> Београд, Република Србија	59%	Телеком Србија а.д. Београд

На дан 31. децембра 2021. године, Друштво је имало 2,085 запослена (31. децембра 2020. године: 2,104 запослена).

Основна дјелатност Друштва је пружање телекомуникационих услуга, од којих су најзначајније услуге домаћег и међународног телекомуникационог саобраћаја. Поред тога, Друштво нуди и широк спектар осталих телекомуникационих услуга, укључујући остале услуге фиксне и мобилне мреже, IP телевизија, закуп линија, приватни водови, услуге на цијелом мрежном подручју, додатне услуге у области мобилне мреже, интернет и мултимедијалне услуге. Друштво такође пружа услуге у области закупа, изградње, управљања и заштите телекомуникационе инфраструктуре.

На дан 31. децембра 2021. године, Друштво је обезбеђивало телекомуникационе услуге за укупно 1,706,995 корисника (31. децембра 2020. године: 1,558,885 корисника).

Органи Друштва су: Скупштина акционара, Управни одбор, Извршни одбор, Генерални директор, Одбор за ревизију и интерни ревизор.

Генерални директор Друштва на дан 31. децембра 2021. године је др Јелена Триван.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Чланови Управног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

Владимир Лучић
Данијела Малетић
Дејан Џаревић
Славко Митровић
Драшко Марковић
Бранко Маловић
Ненад Томовић

Чланови Извршног одбора на дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја су:

др Јелена Триван
Дејан Јокић
Милан Алексијевић
Милосав Парезановић
Никола Тацић
Никола Рудовић

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва и састављени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања (МСФИ).

2.2. Основе вредновања

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених финансијских инструмената, финансијске имовине чија се фер вриједност мјери кроз остали укупан резултат, који су вредновани по фер вриједности, као што је објашњено у рачуноводственим политикама за финансијске инструменте.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процјењена кориштењем других техника вредновања. Приликом процењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу сталности пословања (*going concern* концепт), које подразумијева да ће Друштво наставити да послује у дугледној будућности. Друштво улаже напоре да задржи и унаприједи тржишну позицију путем конвергентних и мултимедијалних услуга, ICT услуга, уређаја и опреме, модернизације мреже, као и ширењем на тржишту.

Друштво континуирано послује са нето добитком, детаљно прати ликвидност, доспијеће обавеза као и наплату потраживања. Друштво остварује новчане приливе из пословних активности, а има на располагању и екстерне изворе финансирања. Менаџмент Друштва сматра да ће средства из екстерних извора финансирања заједно са очекиваним приливима из пословних активности и дивиденди од зависних правних лица бити довољна да Друштво испуни своје обавезе уговорне у 2021. години.

Као што је обједољено у *Напоменама 1 и 16* уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво "Мтел" а.д. Бања Лука има улог у пријуженом друштву "Мтел" д.о.о. Подгорица (Црна Гора) у којем посједује 49% удјела наведеног друштва и улог у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, (Република Србија) у којем посједује 41% удјела, у којима има значајан утицај, односно моћ учествовања у одлучивању пријужених ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али не постоји контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.2. Основе вредновања (Наставак)

Улагања у пријужена друштва у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење. Сагласно Међународном стандарду финансијског извјештавања (МСФИ) 10 „Консолидовани финансијски извјештаји”, Друштво саставља и издаје своје консолидоване финансијске извјештаје за годину која се завршава 31. децембра 2021. године, састављене у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, у којима се улози у пријужене ентитете вреднују методом удјела.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (KM) које представљају функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих МРС/МСФИ

Сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда, интерпретације издате од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и интерпретације издате од стране Комитета за међународне интерпретације финансијског извјештавања ("IFRIC"), су ступиле на снагу током текућег финансијског периода:

На снази на дан или након	
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда на снази у текућем финансијском периоду	
МСФИ 9 „Финансијски инструменти“, МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мјерење“, МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Објелодањивање“, МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ и МСФИ 16 - „Закупи“, Измјене каматне стопе – Фаза 2 (IBOR реформа и њен утицај на финансијско извјештавање)	1. јануара 2021.
МСФИ 16 „Закупи“ - Допуна Covid - 19 након 30. јуна 2021.	1. априла 2021.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедећи нови стандарди, измјене постојећих стандарда и нова тумачења постојећих стандарда, су издати, али нису постали ефективни:

На снази на дан или након	
Нови стандарди и измјене постојећих стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени	
МРС 41 „Пољопривреда“ и примјери везани за МСФИ 16 „Закупи“	1. јануара 2022.
МСФИ 1 „Прва примјена међународних стандарда финансијског извјештавања“ – Зависно друштво – прва примјена	1. јануара 2022.
МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – Допуна референци на концептуални оквир	1. јануара 2022.
МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ – Тест за престанак признавања финансијских обавеза	1. јануара 2022.
МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ – Допуне	1. јануара 2022.
МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина“ – Допуне	1. јануара 2022.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификација обавеза	1. јануара 2023.
МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика - Допуне	1. јануара 2023.
МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ – Допуна дефиниције рачуноводствених процјена	1. јануара 2023.
МРС 12 „Порези на добит“ – Одложени порез повезан са средствима и обавезама насталим из појединачне трансакције	1. јануара 2023.
МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ - Допуне	1. јануара 2023.

Менаџмент Друштва је изабрао да не усвоји ове стандарде, измјене и тумачења прије него што они ступе на снагу.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Признавање прихода

Друштво признаје приходе када испуни обавезе извршења преносом обећане робе или услуга купцу. Обавеза извршења је испуњена када купац стекне контролу над доброма или услугом.

Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процјењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

Друштво врши процјене које утичу на утврђивање висине и временског распореда признавања прихода од уговора са купцима што укључује утврђивање момента испуњавања обавеза извршења као одређивање трансакционе цијене која је алоцирана на исте. За обавезе извршења које Друштво испуњава током времена користи се метода излаза заснована на протеклом времену и приход се признаје пропорционално на мјесечном нивоу, јер је трансакциона цијена, која је алоцирана на те услуге, призната у времену иницијалне продајне трансакције и реализована у току периода извршења услуге (до двије године до када су услуге наручене заједно са робом). За обавезе извршења које Друштво испуњава у одређеном тренутку, приход се признаје једнократно, у моменту извршења обавезе, када је роба испоручена и услуге пружене.

Код уговора који су у складу са захтјевима МСФИ 15, приходи се признају на бази фактурисане реализације. Друштво има право да захтијева од купца онај износ који директно одговара вриједности услуге пружене у уговореном периоду у којем је Друштво фактурисало одређени износ за пружену услугу. Приходе од продаје највећим дијелом чине приходи од саобраћаја у фиксној и мобилној мрежи, мјесечне претплате обрачунате за кориштење услуга, приходи од продаје везаних услуга, интерконекције, интернета, интегрисаних услуга и осталих сличних услуга.

3.1.1. Приходи од фиксне мреже

Приходи од телефонског саобраћаја (фиксна мрежа) се обрачунавају по оствареном саобраћају. Телекомуникациона претплата за фиксну мрежу се фактурише мјесечно за протекли мјесец.

Приходи од укључивања нових претплатника фиксне мреже представљају приходе по основу фактурисане надокнаде за укључење нових претплатника. Приходи од нових приклучака се евидентирају у периоду у коме је корисник приклучен.

3.1.2. Приходи од интерконекције са домаћим операторима

Приходи од интерконекције са домаћим операторима остварују се приступом мрежи, којим се успоставља физичко и логичко повезивање телекомуникационих мрежа како би се корисницима услуга, приклученим на различите мреже, омогућила директна и индиректна комуникација. Приходи и расходи остварени по основу интерконекције исказују се у бруто износима.

3.1.3. Приходи од мобилне мреже

Приходи од мобилне мреже се углавном односе на приходе од корисника мобилних телефона у виду кориштења услуга у *prepaid*-у и *postpaid*-у, као што је саобраћај, пренос података, приходи од приклучака, SMS поруке, као и других додатних услуга.

Приходи од услуга телефонског саобраћаја се признају на основу оствареног саобраћаја. Нефактурисани, а остварени приход од услуга мобилне мреже који је остварен у периоду од тренутка фактурисања до краја периода се обрачунава, а неостварени приход до истека обрачунског периода се разграничава.

Приход од пружених *prepaid* услуга се признаје у моменту продаје *prepaid* допуна, а на крају обрачунског периода исти се разграничава за износ нереализованих прихода. Ови приходи се, на основу кориштених услуга, разграничавају током периода у којем се пружа услуга. Допуне којима је истекао временски период права кориштења, се признају као приход по истеку датума кориштења.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.1. Приходи (Наставак)

3.1.4. Приходи од продаје везаних услуга

Приходи од продаје хардвера у склопу пакета приказани су у оквиру ставке *Приходи од продаје везаних услуга*, и признају се у моменту продаје, односно уручења хардвера кориснику пакета и када су сви припадајући трошкови признати у извјештају о добитку и губитку.

Уколико се ради о уговору са више елемената, укупна цијена трансакције се алоцира на индивидуалне обавезе извршења. Као резултат тога приход од испоручених хардвера признаје се по пропорционалној вриједности трансакционе цијене као ставка *Прихода од продаје везаних услуга*. Трансакциона цијена је одређена на основу утврђене цијене за појединачне ставке, ако постоје, или је заснована на процењеној цијени коју Друштво очекује да реализује под датим тржишним условима.

3.1.5. Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја и roaming-a

Приходи/расходи од услуга јавне фиксне и мобилне телекомуникационе мреже остварени у међународном телефонском саобраћају признају се на бази оствареног саобраћаја обрачунатог по уговореној тарифи иностраног оператора преко чије мреже се саобраћај реализује.

Друштво је закључило споразуме за међународни саобраћај у фиксној и мобилној мрежи. Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из ових споразума су приказани у пратећим финансијским извјештајима и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја.

Друштво признаје приход (потраживања) само када се он може утврдити са поузданом сигурношћу. Ако постоје докази да неки расход (обавеза) може настати, врши се резервисање на терет трошкова, у случају да је могуће извршити процјену. Тамо где није могуће процјенити износ неке обавезе врши се одговарајуће објелодањивање.

Приходи од roaming-a и трошкови roaming-a према иностраним операторима се исказују у вриједностима добијеним од клириншке куће. Приходи и трошкови roaming-a признају се у бруто износу, на бази оствареног саобраћаја у току периода.

3.1.6. Приходи од интернета

Приход од интернета укључује приход од услуга давања приступа интернету путем фиксне мреже која се реализује кроз приступну мрежу путем технологија ADSL, VDSL или GPON и приход од директног приступа интернету који се остварује обезбеђивањем линка корисницима за приступ интернету за одређене брзине, уз посебан опсег јавних IP адреса, DNS hosting домена са или без регистрације интернет домена и техничком подршком.

3.1.7. Интегрисане услуге

Приход од интегрисаних услуга представља приход од интегрисане понуде услуга фиксне мреже, мобилне мреже, услуга приступа интернету, IPTV услуга и услуга сателитске телевизије, које су организоване у одговарајући скуп услуга и сервиса, односно пакета, које могу, али не морају да укључују све наведене услуге.

3.1.8. Остали приходи

Остали приходи обухватају приходе од осталих телекомуникационих услуга као што су изнајмљивање телефонских капацитета – водова, листинг позива, услуге говорне поште и сл, те приходе од активирања интерних учинака који се односе на трошкове зарада запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима. Наведени приходи евидентирају се у периоду у коме су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Закупи

Друштво као закупопримац

Закупопримац на почетку уговора процењује да ли он представља уговор о закупу, односно да ли садржи елементе закупа. Уговор је уговор о закупу, односно садржи елементе закупа уколико се њиме уступа право контроле над кориштењем одређене имовине током датог периода у замјену за накнаду.

Друштво у складу са МСФИ 16 признаје имовину узету у закуп и садашњу вриједност обавезе по уговору о закупу узимајући у обзир уговорена плаћања, период трајања закупа и дисконтну стопу. Почетно мјерење имовине узете у закуп врши се према трошку укључујући износ почетно мјерене обавезе за имовину узету у закуп, све почетне директне трошкове, те процењене трошкове демонтаже, обнављања локације или враћања имовине у првобитно стање, осим ако су такви трошкови нематеријални.

Приликом процењене периода трајања закупа узима се у обзир период без могућности отказивања, опционали период за продужетак закупа, те вјероватноћа да ће Друштво користити или неће користити ову опцију.

Обавеза за имовину узету у закуп мјери се по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања. Ова плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у закупу, односно по инкременталној каматној стопи задуживања.

Краткорочни закуп је закуп који на датум почетка закупа има раздобље закупа од највише 12 мјесеци и који не садржи могућност куповине предметне имовине. Сва плаћања повезана са оваквим закупом се признају као трошак на праволинијској основи током трајања закупа (*Напомена 9*).

Друштво као закуподавац

Закуподавац сваки свој закуп класификује као пословни или као финансијски закуп. Закуп се класификује као финансијски ако се њим преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над предметном имовином, док се код пословног закупа не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом над датом имовином.

Друштво плаћања по основу пословног закупа признаје као приход на праволинијској основи током трајања закупа. Почетни директни трошкови настали у вези са добијањем пословног закупа додају се књиговодственој вриједности предметне имовине и признају се као расход током трајања закупа на истој основи као и приход од закупа.

3.3. Стране валуте

Монетарна имовина и обавезе, деноминоване у страним валутама су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Немонетарне ставке мјерене по историјском трошку у страној валути преводе се кориштењем курса на датум трансакције. Немонетарне ставке које се одмјеравају по фер вриједности у страној валути преводе се кориштењем курса на датум када је фер вриједност одређена.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званично важећем курсу на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике евидентирају се у корист или на терет извјештаја о добитку и губитку у оквиру финансијских прихода, односно финансијских расхода (*Напомена 11*).

3.4. Порез на добитак

Порез на добитак обухвата текући порез на добитак и одложене порезе на добитак. Текући и одложени порез на добитак се признају у извјештају о добитку и губитку, осим ако нису настали из пословних комбинација или ставки признатих директно у капиталу, односно у осталом укупном резултату.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.4. Порез на добитак (Наставак)

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода.

Одложени порез на добитак се обрачунава кориштењем методе утврђивања обавеза према финансијским извјештајима, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности.

Важеће пореске стопе на дан извјештаја о финансијском положају или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак за који се очекује да ће бити примијењен приликом укидања привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Модел за обрачун расхода амортизације у пореском билансу односи се на формирање четири групе сталних средстава, са одговарајућим амортизационим стопама, при чему је прописан појединачан и групни обрачун расхода амортизације.

Прописане пореске стопе амортизације дате су у прегледу како слиједи:

<i>Стопа која се признаје у пореском билансу (%)</i>
<i>Појединачни обрачун амортизације - пропорционална метода</i>
Непокретности и постројења
Нематеријална средства, осим софтвера
<i>Групни обрачун амортизације - дегресивна метода</i>
Компјутери, информациони системи, софтвери и сервери
Опрема и остала средства

Опорезива привремена разлика настала као разлика између књиговодствене вриједности средства и његове пореске основице, признаје се као одложена пореска обавеза када је пореска амортизација убрзана, односно одложено пореско средство ако је пореска амортизација спорија од рачуноводствене амортизације.

3.5. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се састоји од телекомуникационих лиценци, софтвера, осталих лиценци и трошкова стицања уговора.

Телекомуникационе лиценце, купљени софтвери и остале лиценце су исказани по набавној вриједности, умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке усљед умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рбате.

Телекомуникационе лиценце се амортизују равномјерно током вијека коришћења лиценци, а у складу са MPC 38 "Нематеријална улагања".

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.5. Нематеријална имовина (Наставак)

Трошкови стицања уговора се односе на имовину која произилази из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

3.6. Некретнине и опрема

Некретнине и опрема су исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или радате. Набавна вриједност изграђених некретнина и опреме је њихова набавна вриједност на датум када су изградња или развој завршени.

Под некретнинама и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Добици или губици који се јављају приликом расходовања или продаје некретнина и опреме, исказују се у извјештају о добитку и губитку као дио осталих пословних прихода или осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност основног средства. Оправке и одржавања се евидентирају на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.7. Амортизација

Стопа амортизације се утврђује на основу процијењеног корисног вијека употребе нематеријалних улагања, некретнина и опреме. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

Основица за обрачун амортизације је набавна вриједност нематеријалних улагања, некретнина и опреме умањена за процијењени евентуални остатак вриједности. Амортизација се обрачунава примјеном пропорционалног метода.

Примјењене стопе амортизације за поједине групе некретнина, опреме и нематеријалних улагања у години која се завршава 31. децембра 2021. године су сљедеће:

	Стопа амортизације (%)
Лиценце за кориштење радиофrekvenцијског спектра	6.67%
Лиценце и апликативни софтвери	20%
Грађевински објекти	1% - 12.50%
Антенски стубови	1% - 3.33%
Дистрибутивна канализација и мрежа	1% - 4%
Комутациони системи и сервисне платформе	9.09% - 33.33%
Транспортна мрежа	1% - 25%
Бежична приступна мрежа	6.67% - 20%
Опрема у приступној мрежи и терминална опрема	1% - 25%
Рачунарска опрема	8% - 25%
Канцеларијска и остала опрема	6.67% - 20%

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.8. Стална имовина намијењена продaji

Стална имовина намијењена продажи класификује се као намијењена продажи уколико ће се њена књиговодствена вриједност повратити у продајној трансакцији прије него континуираном употребом. Овај се услов сматра испуњеним само онда када је продаја врло вјероватна и ако је стално средство (или група намијењена отуђењу) у сваком моменту расположиво за продају у свом садашњем стању. Менаџмент мора уложити напоре да прода таква средства, а очекује се да ће се средства од дате продаје квалифиkovati за признавање у року од годину дана од датума класификације.

Стална имовина или групе за отуђење класификована као намијењене за продају вреднују се по њиховом претходном књиговодственом износу или по фер вриједности умањеној за трошкове продаје, у зависности од тога која од ове двије вриједности је нижа.

3.9. Умањење вриједности нефинансијске имовине

На сваки датум извјештаја о финансијском положају, Друштво преиспитује књиговодствене износе својих нефинансијских средстава (осим залиха и одложених пореских средстава) да би се утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака узљед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процјенисти надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише готовину, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност средства (или његове јединице која генерише готовину) је фер вриједност умањења за трошкове продаје или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процјењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Уколико је процјењени надокнадиви износ средства (или јединице која генерише готовину) нижи од књиговодствене вриједности, књиговодствена вриједност средства (или јединице која генерише готовину) се умањује до надокнадивог износа, а импаратитетни губитак се признаје као расход периода.

На сваки дан извјештавања врши се преиспитивање да ли постоје назнаке да су претходно признати импаратитетни губици умањени или више не постоје. Импаратитетни губитак се поништава уколико постоји промјена у процјењеном надокнадивом износу.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише готовину) повећава се до ревидованог процјењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише готовину) узљед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход.

На дан 31. децембра 2021. године, на основу процјене менаџмента Друштва, не постоје индикације да је вриједност сталне имовине обезврјеђена.

3.10. Улагања у зависна друштва

Улагања у зависна друштва вреднују се по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење.

У складу са одредбама МСФИ 10 "Консолидовани финансијски извјештаји", контрола зависних друштава од стране Друштва се постиже уколико Друштво:

- 1) има моћ управљања над субјектом;
- 2) је изложен, или има права, на промјењиве приносе од свог учешћа у субјекту, и
- 3) има могућности кориштења своје моћи управљања субјектом да би се утицало на висину својих приноса.

Друштво врши поновну анализу да ли заиста контролише зависна друштва уколико дође до одређених чињеница и околности које дају назнаку да је било који од претходна три елемента контроле промијењен.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.10. Улагања у зависна друштва (Наставак)**

Када Друштво има мање од потребне просте већине гласачких права, Друштво може да има контролу над зависним друштвом уколико су та гласачка права довољна да дају практичну могућност Друштву да једнострano усмјерава пословне активности зависног друштва.

3.11. Улагања у придружене друштве

Придружене друштво је друштво у којем Друштво има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању приједореног ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Улагања у приједорене друштве у овим неконсолидованим финансијским извјештајима исказана су по набавној вриједности, умањеној за евентуално обезврјеђење.

3.12. Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената врши се на основу процјене њиховог садржаја при првом признавању на:

- 1) финансијску имовину,
- 2) финансијске обавезе, или
- 3) власничке инструменте.

Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента.

Почетно признавање финансијске имовине врши се према њеној фер вриједности. Трошкови трансакције директно приписиви стицају, се укључују у почетно процјењивање цјелокупне финансијске имовине, осим у случају када се ради о финансијској имовини која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха. Изузетно од наведеног, почетно признавање потраживања од купаца која немају значајну финансијску компоненту, се врши према њиховој трансакционој цијени.

Након почетног признавања, финансијска имовина се мјери по:

- 1) амортизованом трошку
- 2) фер вриједности кроз остали укупни резултат, и
- 3) фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ држање финансијске имовине како би се наплатили уговорени новчани токови и уколико, у уговорним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

Финансијска имовина се мјери по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе.

Ефективна каматна стопа израчунава се на основу процјене токова готовине, не укључујући очекivanе кредитне губитке. Једном обрачуната приликом иницијалног признавања, ефективна каматна стопа се користи приликом наредних обрачуна прихода од камата (заснована на бруто књиговодственој вриједности или амортизованом трошку, а у зависности од нивоа умањења имовине). Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, где би признавање прихода било нематеријално. Вриједност финансијске имовине се умањује путем исправке вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Финансијски инструменти (Наставак)

Финансијска имовина (Наставак)

Приликом обрачуна исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака.

Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат уколико се држи унутар пословног модела чији је циљ постигнут наплатом уговорних новчаних токова и продајом финансијске имовине и уколико, у уговореним условима финансијске имовине на одређени датум настају новчани токови који су само плаћање главнице и камате на преостали дио дуга, осим ако се иницијално неопозиво признаје по фер вриједности кроз биланс успјеха (ако то доводи до значајног смањења/елиминације рачуноводствене неусклађености).

При почетном признавању субјект може неопозиво одлучити да у осталом укупном резултату презентује накнадне промјене фер вриједности улагања у власнички инструмент, а да притом није ријеч о улагању које се држи ради трговања нити о непредвиђеним износима које је купац признао у оквиру пословних комбинација, на које се примјењује МСФИ 3.

Та одлука доноси се за сваки појединачни инструмент (односно акцију). Износи признати у осталом укупном резултату не смију се накнадно преносити у рачун добити и губитка. Међутим, субјект може преносити кумулативну добит или губитак унутар власничког капитала. Дивиденде на таква улагања признају се у рачуну добити и губитка у складу са МСФИ 9, осим ако је јасно да дивиденда представља поврат дијела трошкова улагања.

Финансијска имовина престаје да се признаје када је измирене, поништена, истекла, отписана или пренесена. Преноси се признају као престанак признавања уколико су сви битни ризици и користи пренесени, уколико нису пренесени, имовина наставља да се признаје.

Уколико ризици и користи нису пренесени или задржани, имовина се не признаје уколико контрола над имовином није пренесена.

Накнадно реализовани или наплаћени финансијски пласмани, дати аванси и потраживања признају се као приход текућег обрачунског периода.

Финансијска имовина се мјери по фер вриједности кроз биланс успјеха само ако финансијска имовина није мјерена по амортизованом трошку или по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Финансијске обавезе се признају када Друштво постане једна од страна у уговорним одредбама инструмента. Почетно признавање финансијских обавеза врши се према њиховој фер вриједности.

Трошкови трансакције се укључују у почетно процјењивање свих финансијских обавеза, осим у случају када се ради о финансијским обавезама које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Финансијске обавезе се накнадно исказују по амортизованој вриједности примјеном ефективне каматне стопе, осим финансијских обавеза које се вреднују по фер вриједности кроз биланс успјеха по почетном признавању, непредвиђених накнада које је признао стицалац у пословној комбинацији или финансијске обавезе које се држе ради трговања.

Камата на финансијске обавезе је евидентирана са интересом обрачунатим кориштењем метода ефективне каматне стопе за посматрани период, и она се односи и представљена је са осталим текућим обавезама. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године****3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.13. Залихе**

Залихе се евидентирају по набавној вриједности или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је вриједност ниже. Нето продајна вриједност је цијена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цијене за трошкове продаје. Вриједност залиха укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписују 100% приликом издавања у употребу. Вриједност залиха се утврђује на основу метода просјечне набавне цијене.

Залихе материјала за везане услуге се највећим дијелом односе на хардвере набављене за продају купцима у оквиру посебних продајних пакета.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у целости отписују.

3.14. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процјенити износ обавезе.

Резервисања се састоје од резервисања за судске спорове који се воде против Друштва, одређени дисконтовањем будућих новчаних токова који одражавају тренутно стање на тржишту и специфичних ризика који се односе на дату обавезу.

3.15. Бенефиције за запослене**a) Порези и доприноси за обезбеђење социјалне сигурности запослених**

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца евидентирају се на терет трошкова у периоду на који се односе.

b) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнине у висини три посљедње мјесечне нето плате остварене од стране запосленог. Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини између пола и једне и по просјечне мјесечне плате Друштва.

На основу МРС 19 "Накнаде запосленима" захтијева се обрачун и укаљује садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

c) Обавезе по основу бонуса запосленима (варијабилни дио плате)

На основу одлуке Генералног директора Друштва, утврђује се основица и начин обрачуна бонуса запосленима, као варијабилни дио плате. Бонус се остварује на основу реализованог учинка, праћеног на кварталном или годишњем нивоу и евидентира се као трошак личних примања и резервисање по наведеном основу у тренутку процјене да ће запослени остварити право на наведени бонус.

3.16. Извјештавање у сегменту

Друштво примјењује МСФИ 8 "Оперативни сегменти" који захтијева идентификовање оперативних сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва који се редовно прегледају од стране руководилаца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата. Информације о сегментима су анализиране на бази врста услуга које пружају оперативни дијелови Друштва (*Напомена 41*).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација неконсолидованих финансијских извјештаја захтијева од менаџмента кориштење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања неконсолидованих финансијских извјештаја. Будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, које носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години, представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалне имовине

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Стопа амортизације која се примјењује на неко средство преиспитује се најмање на крају сваке пословне године и, ако постоје значајне промјене у очекиваној динамици трошења будућих економских користи које су садржане у средству, стопа амортизације се мијења како би се одразила промијењена динамика. Таква промјена се евидентира као промјена рачуноводствене процјене у складу са МРС/МСФИ. Менаџмент Друштва доставља, сваку промјену стопа амортизације за групу средстава Управном одбору Друштва на усвајање.

У извјештајном периоду Управни одбор Друштва је усвојио измјену амортизационих стопа која је у примјени од 1. јануара 2021. године. Ефекат промјене амортизационих стопа за период који се завршава 31. децембра 2021. године је резултирао смањењем трошка амортизације у износу од 3,816,249 Конвертибилних марака.

Услјед значајности сталних средстава у укупној активи Друштва, утицај сваке промјене у наведеним претпоставкама може бити материјално значајан на финансијски положај Друштва, као и на резултате његовог пословања. На примјер, уколико би Друштво скратило, односно продужило просјечан корисни вијек сталне имовине за 10%, то би у години која се завршава 31. децембра 2021. године резултовало у додатном, односно мањем трошку амортизације за 11,328,595 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2020. години 10,645,893 Конвертибилне марке).

Исправка вриједности потраживања

Приликом обрачuna исправке вриједности Друштво примјењује модел очекиваног кредитног губитка тако што разматра вјероватноћу настанка неизвршења обавезе друге уговорне стране током очекиваног уговореног рока трајања финансијске имовине. Друштво врши анализу потраживања груписаних на бази различитих карактеристика купаца и трендова историјских губитака (*Напомене 20, 21 и 22*).

Резервисања

Генерално, резервисања су у значајној мјери подложна процјенама. Друштво процјењује вјероватноћу да се нежељени случајеви могу дрогодити као резултат прошлих догађаја, и уколико је вјероватноћа већа од 50%, Друштво врши резервисање износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процјене, с обзиром да постоји велика доза неизвјесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процјена (*Напомена 32*).

Приходи и расходи по основу међународног саобраћаја

Приходи (расходи) и потраживања (обавезе) који су произашли из потписаних споразума са ино операторима су приказани у приложеним финансијским извјештајима, и односе се на приходе и расходе од међународних долазних, односно одлазних позива остварених са земљама са којима је Друштво успоставило директан обрачун међународног телефонског саобраћаја. Дио остварених прихода, односно расхода по наведеном основу, евидентиран је на основу процјене извршене у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја (*Напомене 24 и 34*). Менаџмент сматра да су интерни обрачуни оствареног саобраћаја адекватни, и да одражавају стварно остварени међународни саобраћај у одговарајућем периоду.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (Наставак)

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности.

У Републици Српској и Босни и Херцеговини не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стoga, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Уколико као доказ за фер вриједност није расположива котирана цијена на активном тржишту за исту имовину или обавезу користи се вриједност заснована на техникама процјене које користе податке са доступних тржишта.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ И УСЛУГА

У Конвертибилним маркама
Година која се завршава
**31. децембра
2021.** **2020.**

Приходи од продаје у земљи:

Приходи од фиксне мреже	51,296,525	52,248,273
Приходи од мобилне мреже	191,339,861	183,385,272
Приходи од интегрисаних услуга	84,579,192	80,903,385
Приходи од интернета	23,813,972	21,800,876
Приходи од везаних услуга	36,826,518	38,923,849
Приходи од продаје робе	1,059,115	2,053,452
	13,822,251	11,501,008
Укупно приходи од продаје у земљи	402,737,434	390,816,115

Приходи од међународног обрачуна	24,706,789	22,708,949
Приходи од продаје лиценци, ICT и осталых услуга	1,216,189	658,912

Укупно приходи од продаје у иностранству

Укупно приходи од продаје робе и услуга	25,922,978	23,367,861
--	-------------------	-------------------

Приходи од продаје у иностранству највећим дијелом се односе на приходе остварене у Републици Србији.

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

У Конвертибилним маркама
Година која се завршава
**31. децембра
2021.** **2020.**

Приходи од закупнина	3,287,384	2,596,766
Приходи од укидања разграниченог прихода донације - (Напомена 30)	12,367	12,367
Остали приходи	14,123,650	4,146,032

17,423,401 **6,755,165**

Остали приходи највећим дијелом се односе на приходе од активирања интерних учинака по основу трошкова запослених који раде на изградњи мреже, као и на капиталним инвестиционим пројектима у укупном износу од 10,097,236 конвертибилне марке.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, РОБЕ И ВЕЗАНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	2020.
	2021.	2020.
Материјал за везане услуге	44,092,668	48,448,517
Набавна вриједност продате робе	992,907	2,002,055
Електрична енергија	6,214,806	6,019,717
Гориво и мазиво	1,215,079	972,336
Остали трошкови материјала	2,377,326	2,438,542
	54,892,786	59,881,167

Трошкови материјала за везане услуге се односе на трошкове продатих хардвера у оквиру посебних продајних пакета.

8. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	2020.
	2021.	2020.
Бруто зараде	60,494,963	60,304,850
Накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	291,176	293,011
Отпремнине	1,042,268	1,051,226
Остале лична примања	10,093,409	8,870,278
	71,921,816	70,519,365

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	2020.
	2021.	2020.
Трошкови међународног обрачуна	22,804,140	20,372,438
Трошкови одржавања	19,197,148	18,315,906
Трошкови закупа земљишта и пословних простора	674,250	618,605
Трошкови рекламе и пропаганде	16,320,435	12,096,829
Накнада за емитовање садржаја	5,322,348	13,593,936
Остале производне услуге	18,606,212	17,465,946
	82,924,533	82,463,660

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	Година која се завршава	
	31. децембра		
	2021.	2020.	
Индиректни порези који не зависе од пословног резултата	4,018,610	4,004,012	
Накнаде Регулаторној агенцији за комуникације	10,719,555	10,433,034	
Губици од расходовања некретнина, опреме и нематеријалних улагања	1,344,219	820,285	
Мањкови	24,392	10,590	
Трошкови резервисања	443,052	2,202,486	
Остали расходи	10,199,334	9,678,313	
	26,749,162	27,148,720	

Остали расходи се највећим дијелом односе на остале непроизводне услуге, трошкове административних такси и накнада за рад студентских и омладинских задруга.

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	Година која се завршава	
	31. децембра		
	2021.	2020.	
Приходи од камата			
- камате на депозите	9,346	43,475	
- остале камате	659,103	672,908	
	668,449	716,383	
Приходи од дивиденди	-	6,500,000	
Остале финансијски приходи	1,591	5,995	
Позитивне курсне разлике	240,570	453,867	
	242,161	6,959,862	
Укупно финансијски приходи	910,610	7,676,245	
Расходи камата			
- по основу кредитних уговора	(6,151,338)	(6,463,509)	
- по основу обавеза за имовину узету у закуп	(1,051,182)	(1,150,670)	
- остале камате	(990,352)	(18,528)	
	(8,192,872)	(7,632,707)	
Негативне курсне разлике	(492,073)	(237,240)	
Укупно финансијски расходи	(8,684,945)	(7,869,947)	
Нето финансијски расходи	(7,774,335)	(193,702)	

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

**У Конвертибилним маркама
 31. децембар 2021. и 31. децембар 2020. године**

	Лиценце за кориштење радиофrekvenцијског спектра	Остале лиценце	Остала нематеријална улагања	Трошкови стицања уговора	Нематеријална улагања у припреми	Укупно нематеријална улагања
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2020. године	157,188,477	10,892,764	111,038,495	5,648,118	22,218,084	306,985,938
Повећања	-	-	29,690,456	3,631,925	3,749,999	37,072,380
Пренос (са) / на	-	318,363	3,296,599	-	(3,614,962)	-
Пренос на некретнине и опрему	-	-	-	-	(791,622)	(791,622)
Отуђења и расходовања	-	(146)	(7,516,251)	(3,624,601)	-	(11,140,998)
Стање, 31. децембар 2020. године	157,188,477	11,210,981	136,509,299	5,655,442	21,561,499	332,125,698
Стање, 1. јануар 2021. године	157,188,477	11,210,981	136,509,299	5,655,442	21,561,499	332,125,698
Повећања	-	101,578	63,205,642	8,524,267	4,646,440	76,477,927
Пренос (са) / на	-	711,942	3,142,034	-	(3,853,976)	-
Пренос са некретнина и опреме	-	-	100,000	-	(25,357)	74,643
Отуђења и расходовања	-	(12,600)	(16,055,905)	(1,860,199)	-	(17,928,704)
Стање, 31. децембар 2021. године	157,188,477	12,011,901	186,901,070	12,319,510	22,328,606	390,749,564

Акумулирана исправка вриједности

Стање, 1. јануар 2020. године	130,404,296	9,151,462	73,611,211	3,068,603	-	216,235,572
Амортизација	1,870,543	929,550	19,661,446	2,726,278	-	25,187,817
Отуђења и расходовања	-	(146)	(3,928,811)	(3,624,601)	-	(7,553,558)
Стање, 31. децембар 2020. године	132,274,839	10,080,866	89,343,846	2,170,280	-	233,869,831
Стање, 1. јануар 2021. године	132,274,839	10,080,866	89,343,846	2,170,280	-	233,869,831
Амортизација	1,870,543	732,123	32,308,517	4,345,032	-	39,256,215
Отуђења и расходовања	-	(12,600)	(16,054,461)	(1,997,274)	-	(18,064,335)
Стање, 31. децембар 2021. године	134,145,382	10,800,389	105,597,902	4,518,038	-	255,061,711

Садашња вриједност

31. децембар 2021. године	23,043,095	1,211,512	81,303,168	7,801,472	22,328,606	135,687,853
31. децембар 2020. године	24,913,638	1,130,115	47,165,453	3,485,162	21,561,499	98,255,867

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

12. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (Наставак)

Лиценце за кориштење радиофrekvenцијског спектра подразумијевају дозволе за кориштење радиофrekvenцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система. Дозволе се издају од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине („РАК“) и омогућавају пружање GSM/UMTS/LTE услуга на подручју Босне и Херцеговине.

Остале нематеријалне улагања највећим дијелом се односе на софтвере у нето вриједности од 10,153,639 Конвертибилних марака и право на дистрибуцију ТВ садржаја у нето вриједности од 69,928,486 Конвертибилних марака.

Трошкови стицања уговора се односе на имовину која произилази из трошкова извршења или добијања уговора, а који се у складу са МСФИ 15 капитализују и признају у току просјечног трајања уговора са купцем.

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру нематеријалних улагања извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 983,603 Конвертибилне марке.

Нематеријална улагања у припреми највећим дијелом се односе на софтвере у припреми.

13. ИМОВИНА УЗЕТА У ЗАКУП

**У Конвертибилним маркама
31. децембар 2021. године и
пословна 2020. година
Земљиште и објекти**

Станje, 1. јануар 2020. године	52,321,161
Нове набавке	7,500,263
Амортизација	(12,031,158)
Модификација периода закупа	(59,659)
Станje, 31. децембар 2020. године	47,730,607
Станje, 1. јануар 2021. године	47,730,607
Нове набавке	8,790,750
Амортизација	(12,274,427)
Модификација периода закупа	(867,734)
Станje, 31. децембар 2021. године	43,379,196

Друштво у оквиру својих редовних пословних активности узима у закуп различите предмете закупа од којих су најзначајнији: пословни простори за продајна мјеста, земљиште и објекти за смјештај телекомуникационе опреме. Приликом одјеравања обавеза за имовину узету у закуп, Друштво је узело у обзир и потенцијалну изложеност по основу промјењивих плаћања по основу закупа, опција продужења, односно раскидања закупа, гаранција остатка вриједности и закупа који још нису почели, али се закупац обавезао на њих. Већина уговора о закупу је уговорена са фиксном накнадом за закуп. Друштво нема значајних уговора о закупу који имају посебна ограничења или уговорене обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА

У Конвертибилним маркама
31. децембар 2021. и 31. децембар 2020. године

	Земљиште	Некретнине и инфраструктура	Улагања у туђаstellable стална средства	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства
Набавна вриједност						
Стање, 1. јануар 2020. године	1,736,140	821,150,651	3,339,494	695,982,453	73,492,365	1,595,701,103
Повећања	-	1,585,076	109,261	2,418,448	66,452,403	70,565,188
Пренос (са) / на	16,360	18,581,701	362,100	35,662,711	(54,622,872)	-
Пренос са нематеријалних улагања	-	-	-	-	791,622	791,622
Отуђења и расходовања	-	(3,010,292)	-	(40,393,849)	(470,140)	(43,874,281)
Демонтажа	-	-	-	(401,554)	(51,678)	(453,232)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(251,977)	(216,989)	(468,966)
Стање, 31. децембар 2020. године	1,752,500	838,307,136	3,810,855	693,016,232	85,374,711	1,622,261,434
Стање, 1. јануар 2021. године	1,752,500	838,307,136	3,810,855	693,016,232	85,374,711	1,622,261,434
Повећања	-	5,254,332	46,152	7,656,383	77,963,690	90,920,557
Пренос (са) / на	21,116	26,652,303	298,818	54,082,146	(81,054,383)	-
Пренос са / (на) нематеријална улагања	-	-	-	70,490	(145,133)	(74,643)
Отуђења и расходовања	-	(288,217)	(220,885)	(63,149,394)	(482,951)	(64,141,447)
Демонтажа	-	-	-	(564,746)	29,690	(535,056)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	(105,608)	(122,542)
Стање, 31. децембар 2021. године	1,773,616	869,925,554	3,934,940	691,094,177	81,580,016	1,648,308,303
Стање, 1. јануар 2020. године	-	534,305,602	2,464,684	497,064,724	-	1,033,835,010
Амортизација	-	14,139,345	361,503	54,739,106	-	69,239,954
Отуђења и расходовања	-	(2,989,050)	-	(40,046,151)	-	(43,035,201)
Демонтажа	-	-	-	(453,232)	-	(453,232)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(251,977)	-	(251,977)
Стање, 31. децембар 2020. године	-	545,455,897	2,826,187	511,052,470	-	1,059,334,554
Стање, 1. јануар 2021. године	-	545,455,897	2,826,187	511,052,470	-	1,059,334,554
Амортизација	-	11,338,523	400,461	50,016,327	-	61,755,311
Отуђења и расходовања	-	(200,808)	(216,639)	(62,166,342)	-	(62,583,789)
Демонтажа	-	-	-	(535,056)	-	(535,056)
Рекласификација на средства намијењена продаји	-	-	-	(16,934)	-	(16,934)
Стање, 31. децембар 2021. године	-	556,593,612	3,010,009	498,350,465	-	1,057,954,086
Садашња вриједност						
31. децембар 2021. године	1,773,616	313,331,942	924,931	192,743,712	81,580,016	590,354,217
31. децембар 2020. године	1,752,500	292,851,239	984,668	181,963,762	85,374,711	562,926,880

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

14. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (Наставак)

Основна средства у припреми на дан 31. децембра 2021. године се, углавном, односе на телекомуникациону опрему, која је набављена, али још није пуштена у функцију. На дан 31. децембра 2021. године не постоје ограничења власништва над некретнинама и опремом Друштва. Уговорене, а нереализоване обавезе Друштва по основу улагања у некретнине и опрему на дан 31. децембра 2021. године износе укупно 42,526,493 Конвертибилне марке (31. децембар 2020. године: 45,091,278 Конвертибилних марака).

У току извјештајног периода, Друштво је у оквиру некретнине и опреме извршило активирање интерних учинака у укупном износу од 9,186,155 Конвертибилних марака.

15. УЛАГАЊА У ЗАВИСНА ДРУШТВА

Улози у зависна друштва у укупном износу од 239,701,599 Конвертибилних марака односе се на зависна друштва: *Logosoft д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина; Блицнет д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина; Телрад Нет д.о.о. Бијељина, Босна и Херцеговина; Елта-Кабел д.о.о. Добој, Босна и Херцеговина и Финанц д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина.*

Logosoft д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Logosoft д.о.о. Сарајево.

Зависно друштво Logosoft д.о.о. Сарајево је основано 1995. године као друштво за информатички инжењеринг. Прве активности зависног друштва биле су на пољу ICT системске интеграције, док након двије године од оснивања постаје први Интернет сервис провајдер у Босни и Херцеговини. Данас зависно друштво пружа услуге интернет приступа, телефоније и телевизије, продаје рачунарске опреме, као и услуге из области системске интеграције, едукације и консалтинга из области информационих технологија.

Блицнет д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Блицнет д.о.о. Бања Лука.

Зависно друштво Блицнет д.о.о. Бања Лука је основано 1992. године. Блицнет д.о.о. Бања Лука је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета, фиксне и мобилне мреже, као и услуге из области системске интеграције.

Телрад Нет д.о.о. Бијељина, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Телрад Нет д.о.о. Бијељина.

Зависно друштво Телрад Нет д.о.о. Бијељина основано је 2011. године. Друштво пружа услуге јавне фиксне мреже, VoIP и IP телефоније, кабловске телевизије, интернета и мобилне мреже.

Елта-Кабел д.о.о. Добој, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Елта-Кабел д.о.о. Добој.

Зависно друштво Елта-Кабел д.о.о. Добој основано је 2001. године. Елта-Кабел д.о.о. Добој је један од већих кабловских оператора у Босни и Херцеговини који пружа услуге кабловске телевизије, интернета и фиксне мреже.

Финанц д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина

Друштво је власник са 100% удјела у друштву Финанц д.о.о. Бања Лука.

Зависно друштво Финанц д.о.о. Бања Лука основано је 2002. године и пружа услуге посредовања у продаји е-допуна и бројева скреч ваучера, USB модема као и закључивање корисничких уговора са потенцијалним корисницима Мтел услуга. Осим наведеног, зависно друштво се бави и пружањем процесинг услуга.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

16. УЛАГАЊА У ПРИДРУЖЕНА ДРУШТВА

Улагања у придружене друштва у укупном износу од 179,503,466 Конвертибилних марака односе се на набавну вриједност улагања у друштва МТЕЛ д.о.о. Подгорица и *MTEL Global* д.о.о. Београд.

На дан 31. децембра 2021. године, Друштво има 49% удјела у друштву МТЕЛ д.о.о. Подгорица, Црна Гора, и 41% удјела у друштву *MTEL Global* д.о.о. Београд, Република Србија, који се баве пружањем телекомуникационих услуга.

Укупан улог у МТЕЛ д.о.о. Подгорица, након првобитно уговореног износа на име куповине 49% удјела извршене 1. фебруара 2010. године, накнадних докапитализација, као и осталих трошкова који су у директној вези са наведеном трансакцијом, те уносом неновчаног улога, износи 143,565,421 Конвертибилну марку. У току овог извјештајног периода, Друштво је извршило и докапитализацију у износу од 11,500,280 Конвертибилних марака чиме није нарушена претходно утврђена власничка структура.

Укупан улог у *MTEL Global* д.о.о. Београд, Србија, након неновчаног улога у виду права на 100% удјела у друштву Mtel Austria GmbH, чиме је Друштво постало власник 41% удјела, и докапитализације, укупно износи 35,938,045 Конвертибилних марака. У току овог извјештајног периода, Друштво је извршило и докапитализацију у износу од 6,238,766 Конвертибилних марака чиме није нарушена претходно утврђена власничка структура.

17. ОСТАЛА УЛАГАЊА

Удио	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
<i>Финансијска имовина која се мјери по фер вриједности кроз остали укупни резултат:</i>		
- Нова банка а.д. Бања Лука	0.02%	5,359
	-	5,359
<i>Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку:</i>		
- Дугорочне обvezнице Републике Српске		12,478
- Центар за међународно право и међународну пословну сарадњу д.о.о. Бања Лука	22.97%	400
		400
	12,878	23,709
	12,878	29,068

Друштво је у 2020. години посједовало акције Нове банке а.д. Бања Лука, које су биле вредноване по фер вриједности а чије су промјене исказане као добици/(губици) у оквиру извјештаја о осталом укупном резултату. У посматраној пословној години Друштво је прихватило услове из Понуде о откупу акција и пренијело акције на откупионаца (већинског акционара Нове банке а.д.).

Финансијска имовина која се мјери по амортизованом трошку се односи на обvezнице Републике Српске емитоване од стране Министарства финансија Републике Српске, а по основу плаћања дуга који буџетски корисници имају према Друштву. Обvezнице су издате са роком доспијећа од 15 година, почевши од 31. децембра 2007. године, уз grace период од 5 година са каматном стопом од 1.5% годишње, и вредноване су по амортизираној вриједности кориштењем ефективне каматне стопе.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

18. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И КРЕДИТИ

Дугорочни кредити запосленима
Минус: Дио дугорочних кредитита који доспијева до једне године
(Напомена 23)

Остали дугорочни кредити
Минус: Дио дугорочних кредитита који доспијева до једне године
(Напомена 23)

Дугорочни кредити повезаним правним лицима
Минус: Дио дугорочних кредитита који доспијева до једне године
(Напомена 23)

Укупно дугорочна потраживања и кредити

Минус: Акумулирани импаритетни губитак:
- исправка вриједности дугорочних кредитита запосленима
- исправка вриједности осталих дугорочних кредитита

У Конвертибилним маркама
31. децембар 31. децембар
2021. 2020.

67,727	71,113
(67,727)	(70,157)
-	956
234,508	265,966
(37,178)	(34,318)
197,330	231,648
2,862,569	740,000
(993,856)	(740,000)
1,868,713	-
2,066,043	232,604
(3,531)	(3,753)
(16,168)	(21,196)
2,046,344	207,655

19. ЗАЛИХЕ

Материјал
Роба
Материјал за везане услуге
Дати аванси за залихе

У Конвертибилним маркама
31. децембар 31. децембар
2021. 2020.

3,381,034	3,609,127
179,488	169,379
12,068,732	12,027,845
1,257,611	1,422,228
16,886,865	17,228,579

20. КУПЦИ

Купци:
- повезана правна лица (Напомена 37 (а))
- у земљи
- у иностранству
Бруто потраживања

Минус: Исправка вриједности потраживања за очекиване кредитне губитке

У Конвертибилним маркама
31. децембар 31. децембар
2021. 2020.

17,515,457	13,294,330
118,415,857	117,290,895
739,362	535,444
136,670,676	131,120,669
(61,622,754)	(58,043,785)
75,047,922	73,076,884

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

20. КУПЦИ (Наставак)

Укупна бруто потраживања од купца на дан 31. децембра 2021. године износе 136,670,676 Конвертибилних марака. Друштво је примјенило поједностављени приступ у признавању губитака за цјелокупни период трајања за потраживања од купца и осталага потраживања која не садрже значајну компоненту финансирања, груписањем различитих карактеристика купца и трендова историјских губитака.

Укупна исправка вриједности потраживања на дан 31. децембра 2021. године износи 61,622,754 Конвертибилне марке и представља 45.09% укупне бруто вриједности потраживања од купца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у *Напомени 22* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

21. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Потраживања за дивиденду			
Осталага потраживања			
	5,720,000	8,840,000	
	1,186,608	1,117,468	
	6,906,608	9,957,468	
<i>Минус: Исправка вриједности других потраживања</i>		<i>(435,898)</i>	<i>(487,466)</i>
		6,470,710	9,470,002

22. ОБЕЗВРЈЕЂЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

	У Конвертибилним маркама	Период 1. јануар-31. децембар 2021. и пословна 2020. година	
	Купци	Друга потраживања	Укупно
	(Напомена 20)	(Напомена 21)	
<i>Стање, 1. јануар 2020. године</i>			
Исправке у току године на терет резултата	56,327,706	684,177	57,011,883
Отпис потраживања	2,776,689	89,274	2,865,963
Остало	(1,346,595)	-	(1,346,595)
	285,985	(285,985)	-
<i>Стање, 31. децембар 2020. године</i>	58,043,785	487,466	58,531,251
<i>Стање, 1. јануар 2021. године</i>			
Исправке у току године на терет резултата	58,043,785	487,466	58,531,251
Отпис потраживања	5,274,625	7,009	5,281,634
Остало	(1,730,450)	-	(1,730,450)
	34,794	(58,577)	(23,783)
<i>Стање, 31. децембар 2021. године</i>	61,622,754	435,898	62,058,652

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

23. ДЕПОЗИТИ И ПОТРАЖИВАЊА ЗА КРЕДИТЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Краткорочно орочени депозити	1,130,358	9,939,561
Кредити запосленима који доспијевају до једне године <i>(Напомена 18)</i>	67,727	70,157
Кредити повезаним правним лицима који доспијевају до једне године <i>(Напомена 18)</i>	993,856	740,000
Остали кредити који доспијевају до једне године <i>(Напомена 18)</i>	37,178	34,318
Краткорочни кредити повезаним правним лицима	-	977,916
	2,229,119	11,761,952

24. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Обрачуната потраживања	4,496,827	1,594,531
Уговорна имовина	9,252,526	11,588,248
Унапријед плаћени трошкови	445,943	683,652
Обрачунате авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,808,753	3,556,397
	18,004,049	17,422,828

Обрачуната потраживања се највећим дијелом, у износу од 3,907,961 Конвертибилну марку, односе на процјену међународног саобраћаја и *roaming-a*, која је извршена у складу са интерним обрачунима оствареног саобраћаја, односно обрачуном добијеним од клириншке куће.

Уговорна имовина представља право Друштва на накнаду у замјену за робу или услуге које је Друштво пренијело купцу када је то право условљено другим факторима, осим протока времена (нпр. испорука других елемената уговора). Друштво признаје уговорну имовину углавном из уговора у којима се уређај испоручује у одређеном тренутку у пакету са услугама које се пружају током времена.

25. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Жиро рачуни	14,381,439	2,654,611
Девизни рачуни	1,669,293	2,293,488
Благајне	11,855	10,912
Готовински еквиваленти	100,000	100,000
	16,162,587	5,059,011

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

26. КАПИТАЛ

Акцијски капитал

Структура акцијског капитала Друштва (по Књизи акционара коју води Централни регистар хартија од вриједности Републике Српске а.д. Бања Лука) на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године је била сљедећа:

Телеком Србија а.д. Београд, Србија	
Пензијски резервни фонд РС а.д. Бања Лука	
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	
ДУИФ Кристал инвест а.д. – OAIF Future fund	
Остали акционари	

	31. децембар 2021.	у %	31. децембар 2020.	у %
319,428,193	65.01		319,428,193	65.01
43,340,269	8.82		43,840,269	8.92
24,715,439	5.03		24,715,439	5.03
10,361,604	2.11		12,861,604	2.62
93,538,250	19.03		90,538,250	18.42
491,383,755	100		491,383,755	100

Основни капитал Друштва у износу од 491,383,755 Конвертибилних марака, у потпуности је уплаћен и подијељен на 491,383,755 обичних (редовних) акција, од којих је свака номиналне вриједности 1 Конвертибилну марку. Све акције су исте класе са истим правима, обичне и гласе на име. Свака акција даје право на један глас.

Акције Друштва котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској (активно, али недовољно развијено финансијско тржиште). Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембар 2021. године износи 1.42 Конвертибилне марке (31. децембар 2020. године: 0.99 Конвертибилних марака). Зарада и дивиденда по акцији је приказана у *Напомени 38* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Законске резерве

Законске резерве на дан 31. децембар 2021. године у износу од 49,141,766 Конвертибилних марака представљају издвајања из расподјеле добитка у складу са чланом 231. Закона о привредним друштвима, и то најмање у висини 5% од добитка текуће године умањене за губитак претходне године, све док те резерве, заједно са резервама капитала, не достигну висину од најмање 10% основног капитала или Статутом одређени већи дио основног капитала.

Законске резерве користе се за покриће губитка, а ако прелазе износ од 10% основног капитала, или Статутом одређеног већег дијела основног капитала, могу се користити и за повећање основног капитала.

Остале резерве – резерве по основу инвестиционе обавезе

Остале резерве на дан 31. децембар 2021. године у износу од 97,791,500 Конвертибилних марака цјелокупно се односе на резерве формиране у току 2008. године, и то на основу уплаћене инвестиционе обавезе већинског власника („Телеком Србија“ а.д. Београд), као купца већинског пакета акција Друштва.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

27. КРЕДИТИ И ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
а) Дугорочни кредити:		
- Новчани кредити	227,994,621	266,640,282
- Кредити за набавке опреме	67,063,183	55,980,997
	295,057,804	322,621,279
б) Остале дугорочне обавезе	7,318,938	10,728,796
Укупно дугорочне обавезе	302,376,742	333,350,075
<i>Минус: Текуће доспијеће дугорочних обавеза:</i>		
- дугорочни кредити	(100,978,530)	(91,905,608)
- остале дугорочне обавезе	(3,471,904)	(3,399,771)
Укупно текуће доспијеће дугорочних обавеза	(104,450,434)	(95,305,379)
	197,926,308	238,044,696
в) Краткорочни кредити:		
- Новчани кредити	-	3,911,660

Просјечна каматна стопа на дугорочне кредите за набавку опреме је у висини шестомјесечног EURIBOR-а увеђаног за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње (2020. године: шестомјесечни EURIBOR увеђан за маржу у распону од 0.5% до 1.0% годишње). За новчане кредите уговорена је каматна стопа по тренутним тржишним условима.

Остале дугорочне обавезе се односе на обавезе за дозволу за кориштење радиофrekvenцијског спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система издату од стране Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине.

Уговорна валута за све кредите, осим кредита одобрених од Владе Краљевине Шпаније, банака и добављача из земље, је EUR.

Друштво измирује све своје обавезе по кредитима у складу са уговореном динамиком, према утврђеним ануитетним плановима. Такође, Друштво поштује и све остале одредбе из уговора о кредитима и нема кршења било којих одредби уговора који би евентуално захтијевали пријевремену отплату обавеза.

Рочност доспијећа отплата дугорочних кредита:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Текућа доспијећа	104,450,434	95,305,379
Између једне и двије године	91,728,668	87,897,690
Између двије и три године	63,040,064	73,871,747
Између три и четири године	24,207,210	49,338,849
Између четири и пет година	10,084,638	11,872,115
Након пет година	8,865,728	15,064,295
Укупно дугорочни дио кредита	197,926,308	238,044,696
	302,376,742	333,350,075

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

28. ОБАВЕЗЕ ЗА ПРАВО НА ДИСТРИБУЦИЈУ ТВ САДРЖАЈА

Обавезе за право на дистрибуцију ТВ садржаја
Минус: текуће доспијеће дугорочних обавеза за право на дистрибуцију ТВ садржаја

		У Конвертибилним маркама	
		31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
		71,386,969	35,137,906
		(21,349,827)	(11,303,763)
		50,037,142	23,834,143

Текућа доспијећа
 Између једне и дviјe године
 Између dviјe и tri године
 Између tri и четири године
 Између четири и пет година
 Након пет година
 Укупно дугорочни дио кредита

		У Конвертибилним маркама	
		31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
		21,349,827	11,303,763
		20,762,225	6,064,864
		13,884,785	5,669,019
		11,847,407	5,498,275
		3,542,725	4,618,152
		-	1,983,833
		50,037,142	23,834,143
		71,386,969	35,137,906

29. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП

Стање, 1. јануар 2020. године
 Нове набавке
 Трошак камате имовине узете у закуп (*Напомена 11*)
 Модификација периода закупа
 Затварање обавезе

**У Конвертибилним маркама
31. децембар 2021. године и
пословна 2020. година
Земљиште и објекти**

Стање, 31. децембар 2020. године

53,239,178
7,500,263
1,150,670
(210,876)
(12,584,526)

49,094,709

Стање, 1. јануар 2021. године
 Нове набавке
 Трошак камате имовине узете у закуп (*Напомена 11*)
 Модификација периода закупа
 Затварање обавезе

49,094,709
8,790,750
1,051,182
(1,118,008)
(12,889,416)

44,929,217

Стање, 31. децембар 2021. године
Минус: Дио дугорочних закупа који доспијевају до једне године

(11,651,906)

Стање, 31. децембар 2021. године

33,277,311

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

29. ОБАВЕЗЕ ЗА ИМОВИНУ УЗЕТУ У ЗАКУП (Наставак)

Друштво је извршило признавање обавеза за имовину узету у закуп у складу са захтјевима стандарда МСФИ 16 према којем се обавеза мјери по садашњој вриједности свих плаћања у вези са закупом која нису извршена на дан признавања.

За каматну стопу за обавезе за имовину узету у закуп кориштена је стопа коју би Друштво као закупопримац платило да у сличном року и уз сличне гаранције позајми средства неопходна за набавку имовине сличне вриједности као имовине узете у закуп у сличном економском окружењу.

30. РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ

Примљене донације
Минус: Краткорочни дио разграниченог прихода

		У Конвертибилним маркама	
		31. децембар	31. децембар
		2021.	2020.
		37,101	49,468
		(12,367)	(12,367)
		24,734	37,101

Кретања на разграниченим приходима у години која се завршава 31. децембра 2021. и у пословној 2020. години су била слеђећа:

Стање, 1. јануар
Смањење у корист осталих прихода

		У Конвертибилним маркама	
		Година која се завршава	Година која се завршава
		31. децембра	31. децембра
		2021.	2020.
		49,468	61,835
		(12,367)	(12,367)
		37,101	49,468

31. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

Бенефиције за запослене
- дугорочни дио
- краткорочни дио

		У Конвертибилним маркама	
		31. децембар	31. децембар
		2021.	2020.
		5,971,281	6,144,478
		784,918	664,406
		6,756,199	6,808,884

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 31. децембра 2021. године у износу од 6,756,199 Конвертибилних марака се односе на дугорочна и краткорочна резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине и јубиларне награде, у складу са МРС 19 "Бенефиције за запослене".

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

31. БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (Наставак)

У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2021. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 3.5% годишње, пројектовани раст зарада 0,3% годишње, пројектоване године радног стажа за одлазак у пензију 40 година за мушкире и 35 година за жене, пројектована флукутација запослених на основу података о историјском кретању запослених у претходном периоду, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину и јубиларну награду. На дан 31. децембра 2021. године дошло је до промјене демографских претпоставки. Ефекти измјене ових претпоставки признати су као актуарски губитак у оквиру осталог укупног резултата.

Број мјесечних зарада за јубиларне награде приказан је у табели:

Број година проводених у Друштву	Број зарада
10	0.5
20	1
30	1.5
40	0.5

Кретања на дугорочним обавезама за бенефиције за запослене у години која се завршава 31. децембра 2021. и пословној 2020. години су била сљедећа:

**У Конвертибилним маркама
31. децембар 2021. године и
пословна 2020. година**

Станje, 1. јануар 2020. године	6,852,930
Резервисања у току године (<i>Напомена 10</i>)	413,181
Исплате у току године	(457,227)
<i>Минус: Дио дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	6,808,884
Станje, 31. децембар 2020. године	6,144,478
Станje, 1. јануар 2021. године	6,808,884
Резервисања у току године (<i>Напомена 10</i>)	439,052
Актуарски губици	20,354
Исплате у току године	(512,091)
<i>Минус: Дио дугорочних бенефиција које доспијевају до једне године</i>	6,756,199
Станje, 31. децембар 2021. године	5,971,281

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

32. РЕЗЕРВИСАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра 2021.	Година која се завршава 31. децембар 2020.
Статије, 1. јануар	35,000	46,032
Резервисања за судске спорове	4,000	24,000
Укидање резервисања за судске спорове	-	(35,032)
 <i>Статије, крај године</i>	 39,000	 35,000

33. ДОБАВЉАЧИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
<i>Добављачи:</i>		
- повезана правна лица (Напомена 37(a))	11,136,768	5,104,827
- у земљи	60,479,441	47,889,284
- у иностранству	14,068,648	9,403,089
- за нефактурисане инвестиције и услуге	13,935,922	6,686,078
 99,620,779	 69,083,278	

Обавезе према добављачима су некаматоносне. Друштво редовно измирује своје обавезе према добављачима. Друштво има политике управљања финансијским ризицима како би осигурало да се обавезе плаћају у уговореним роковима. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у години која се завршава 31. децембра 2021. године био је 132 дана (2020. година: 94 дана).

Старосна структура обавеза према добављачима на дан 31. децембра 2021. године и 31. децембра 2020. године је сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
0-30 дана	87,430,171	51,133,125
31-60 дана	5,322,920	7,336,402
61-120 дана	4,528,223	6,723,099
121-180 дана	1,477,118	3,098,912
181-270 дана	641,785	568,718
271-360 дана	220,562	223,022
 99,620,779	 69,083,278	

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

34. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Разграничен приходи од продаје <i>prepaid</i> допуна	5,137,745	3,886,610
Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја	7,905,873	4,500,424
Обрачунате обавезе по основу дистрибуције медијских садржаја	5,803,657	4,130,973
Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода	12,306,353	8,388,032
Разграничено авансне фактуре за потребе обрачуна ПДВ-а	3,413,356	3,239,267
Остала пасивна временска разграничења	196,136	223,025
	34,763,120	24,368,331

Обрачунате обавезе по основу међународног саобраћаја, које на дан 31. децембра 2021. године износе 7,905,873 Конвертибилне марке, у највећем дијелу се односе на процјену трошкова по основу међународног обрачуна са повезаним правним лицима.

Обрачунате обавезе по основу осталих трошкова периода које на дан 31. децембра 2021. године износе 12,306,353 Конвертибилне марке, представљају трошкове периода за које постоје доволјна сазнања о постојању и настанку истих, али до дана састављања неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво није примило коначну фактуру за примљене услуге или добра.

35. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Примљени аванси и пренаплате од купаца	1,761,933	1,548,794
Обавезе за порезе, царине и дажбине на терет трошкова	234,737	225,029
Обавезе за порез на додату вриједност	3,522,896	2,512,166
Обавезе према запосленима	6,322,664	58
Обавезе за стицање учешћа у капиталу	-	671,177
Друге обавезе	522,537	498,477
	12,364,767	5,455,701

36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(a) Компоненте пореза на добитак

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра 2021.	2020.
Текући порески расход периода	7,276,086	5,962,833
Одложени порески расход - повећање одложених пореских средстава	(151,320)	(54,626)
Одложени порески расход - повећање одложених пореских обавеза	1,826,909	1,119,907
	8,951,675	7,028,114

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Наставак)

- (б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У Конвертибилним маркама	Година која се завршава	31. децембра	2021.	2020.
<i>Добитак прије опорезивања</i>	83,253,593	71,407,635			
Порез на добитак по стопи од 10%	8,325,359	7,140,764			
Усклађивања расхода/прихода:					
- ефекат неопорезивих прихода	(1,855,395)	(1,760,692)			
- ефекат непризнатих трошкова	806,122	582,761			
- ефекат привремених разлика	1,675,589	1,065,281			
<i>Порез на добитак</i>	8,951,675	7,028,114			
Ефективна пореска стопа за годину	10.75%	9.84%			

(в) Одложена пореска средства

	У Конвертибилним маркама	Година која се завршава	Година која се завршава	31. децембра	31. децембра	2021.	2020.
<i>Привремене разлике:</i>							
<i>Стање, 1. јануар</i>	313,880	259,254					
Повећање одложених пореских средстава	151,320	54,626					
<i>Стање, крај године</i>	465,200	313,880					

(г) Одложене пореске обавезе

	У Конвертибилним маркама	Година која се завршава	Година која се завршава	31. децембра	31. децембра	2021.	2020.
<i>Привремене разлике:</i>							
<i>Стање, 1. јануар</i>	(1,395,246)	(275,339)					
Одложене пореске обавезе по основу вредновања некретнина и опреме за пореске сврхе	(1,826,909)	(1,119,907)					
<i>Стање, крај године</i>	(3,222,155)	(1,395,246)					

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

(6) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ

Година која се завршава 31. децембра 2021. године					У Конвертибилним маркама
	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	16,281,276	22,852,734	2,205,268	1,097,473	42,436,751
Приходи од камата	-	21,222	8,191	-	29,413
Приходи од дивиденди	-	-	-	-	-
Остали пословни приходи	47,130	214,562	21,732	-	283,424
Укупно приходи	16,328,406	23,088,518	2,235,191	1,097,473	42,749,588
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(17,518,832)	(6,591,050)	(1,612,682)	-	(25,722,564)
Укупно расходи	(17,518,832)	(6,591,050)	(1,612,682)	-	(25,722,564)
Нето приходи/(расходи)	(1,190,426)	16,497,468	622,509	1,097,473	17,027,024

Година која се завршава 31. децембра 2020. године					У Конвертибилним маркама
	Матично друштво	Зависна друштва	Придружена друштва	Друге повезане стране	УКУПНО
Приходи од продаје робе и услуга	16,911,247	21,778,078	2,180,536	548,737	41,418,598
Приходи од камата	-	5,280	79,385	-	84,665
Приходи од дивиденди	-	6,500,000	-	-	6,500,000
Остали пословни приходи	-	89,662	-	-	89,662
Укупно приходи	16,911,247	28,373,020	2,259,921	548,737	48,092,925
Трошкови остварени са повезаним правним лицима	(17,853,021)	(6,726,848)	(1,648,027)	(3,780,030)	(30,007,926)
Укупно расходи	(17,853,021)	(6,726,848)	(1,648,027)	(3,780,030)	(30,007,926)
Нето приходи/(расходи)	(941,774)	21,646,172	611,894	(3,231,293)	18,084,999

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (Наставак)

(6) ИЗВЈЕШТАЈ О ДОБИТКУ И ГУБИТКУ И ОСТАЛОМ УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ (Наставак)

У Конвертибилним маркама

Период који се завршава

31. децембра

2021.

2020.

Краткорочна примања кључног руководећег особља:

- Извршни одбор
- Управни одбор
- Одбор за ревизију

	(704,201)	(674,094)
	(296,210)	(295,589)
	(86,568)	(83,336)
	(1,086,979)	(1,053,019)

Кључно руководеће особље не прима накнаде за додатне дугорочне бенефиције, односно бенефиције по престанку запослења, осим бенефиција објелодањених у *Напомени 3.15.*

Трансакције са повезаним лицима су вредноване под истим или сличним комерцијалним условима као и трансакције са другим правним лицима. На дан састављања ових неконсолидованих финансијских извјештаја, Друштво нема очекиваних кредитних губитака по основу којих би се извршила исправка вриједности потраживања од повезаних правних лица.

38. ЗАРАДА И ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈИ

У Конвертибилним маркама

Година која се завршава

31. децембра

2021.

2020.

Нето добитак обрачунског периода

74,301,918 64,379,521

Просјечан пондерисан број издатих акција

491,383,755 491,383,755

Зарада по акцији (основна и разријеђена)

0.1512 **0.1310**

Дана 21. јуна 2021. године Скупштина акционара Друштва је донијела Одлуку о расподјели преосталог дијела добити из 2020. године, по којој је извршена расподјела добити власницима капитала у износу од 48,212,756 Конвертибилних марака (0.0981163 Конвертибилне марке дивиденде по акцији), док је дана 09. децембра 2021. године Скупштина акционара Друштва донијела Одлуку о исплати привремене дивиденде у износу од 29,195,056 Конвертибилних марака (0.05941396 Конвертибилних марака дивиденде по акцији).

Обавезе за преостале неисплаћене дивиденде акционарима на дан 31. децембра 2021. године износе 62,796,866 Конвертибилних марака (31. децембар 2020. године: 22,995,752 Конвертибилне марке).

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

39. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Друштво се повремено јавља као тужена страна у споровима које физичка и правна лица воде против Друштва. Процијењене потенцијалне обавезе Друштва по судским споровима у којима је Друштво тужена страна на дан 31. децембра 2021. године износе укупно 54,057,917 Конвертибилних марака, не укључујући ефекте потенцијалних затезних камата и трошкова судских спорова.

Најзначајнији спор је онај у којем се као тужилац јавља *Crumb group d.o.o.* Бијељина у износу од 42 милиона Конвертибилних марака. Управа Друштва користи правне савјете за горе наведени спор, на основу којих вјерује да је вјероватноћа негативног исхода по Друштво мала, с обзиром на чињеницу да не постоји ваљан правни основ за наведени спор.

Увјерење о неоснованости тужбеног захтјева усмјerenog против Друштва, Управа темељи на чињеницама да су у овом случају надлежни органи, у законом предвиђеном поступку, већ утврдили да противправности на страни Друштва није било. Управа, даље, не очекује да ће коначан исход наведеног спора значајно угрозити материјално-финансијско пословање Друштва. На основу наведених чињеница Друштво није евидентирало резервисања по основу датог спора, нити сматра да су даља објелодањивања неопходна.

Руководство Друштва процјењује да неће настати материјално значајни губици по основу исхода преосталих судских спорова у току, изнад износа за који је већ извршено резервисање.

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

40.1. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидivoј будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а акционарима обезбиједи дивиденде.

Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености.

Менаџмент Друштва прегледа структуру капитала по потреби. На основу тог прегледа Друштво уравнотежава структуру капитала преко нових дугорочних инвестиција, као и узимања нових кредита или откупа постојећих. Целокупна стратегија Друштва за управљање капиталом је непромијењена.

40.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају периода/године били су следећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Задуженост (а) Готовина и готовински еквиваленти Нето задуженост	302,376,742 (17,292,945) 285,083,797	336,587,336 (14,998,572) 321,588,764
Капитал (б)	683,403,529	686,528,136
<i>Рацио укупног дуговања према капиталу</i>	41.72%	46.84%

- (а) Задуженост се односи на дугорочне кредитне обавезе, као и текућа доспијећа дугорочних кредитних обавеза.
- (б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве, нераспоређени добитак и губитке од финансијске имовине мјерене по фер вриједности кроз остали укупни резултат.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.1. Управљање ризиком капитала (Наставак)

40.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Значајне рачуноводствене политике и усвојена начела, укључујући критеријум за признавање, основе мјерења и основе признавања прихода и расхода за сваку категорију финансијске имовине, финансијских обавеза и капитала, детаљније су објашњене у *Напомени 3* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

40.2. Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Финансијска имовина		
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку	101,969,560	99,599,213
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери кроз остале укупни резултат	-	5,359
	101,969,560	99,604,572
Финансијске обавезе по амортизираној вриједности	580,818,938	513,780,065

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику. Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

У години која се завршава 31. децембра 2021. године, Друштво није ступало у трансакције са изведеним финансијским инструментима (дериватима), као што су свопови каматних стопа или форварди.

(1) Тржишни ризик

(a) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, менаџмент Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у EUR за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 EUR = 1.95583 Конвертибилне марке).

У складу са наведеним, менаџмент Друштва није вршио анализу осјетљивости на промјене курса страних валута, изузев за промјене USD јер има одређене обавезе у тој страни валути.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(а) Ризик од промјене курса страних валута (Наставак)

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.	Обавезе	31. децембар 2021.
EUR	11,821,001	9,260,958	191,187,129	197,650,778
USD	427,100	346,707	4,800,467	3,082,050
CHF	1,624	1,550	-	-
GBP	58	2,367	-	-
HRK	2,249	287	-	-
RSD	4,855	5,017	-	-
	12,256,887	9,616,886	195,987,596	200,732,828

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене курса страних валута је урађена највећим дијелом на USD, и одређена на основу изложености ризику промјене курса страних валута на крају извјештајног периода.

Уколико би се курс страних валута повећао/смањио за 10%, нето добитак Друштва за годину која се завршава 31. децембра 2021. године био би већи/мањи за износ од 25,150 Конвертибилних марака (упоредни податак у 2020. години: 21,663 Конвертибилне марке).

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. С обзиром да Друштво нема значајну каматоносну имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

Ризик Друштва од промјена каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита. Кредити примљени по промјењивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине, док кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промјене фер вриједности каматних стопа.

Током године која се завршава 31. децембра 2021. године, највећи дио обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за EURIBOR. Обавезе по кредитима са промјењивим каматним стопама су највећим дијелом у страној валути (EUR).

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматоносну позицију.

Друштво још увијек не врши своп промјенљиве за фиксну каматну стопу или обрнуто, али предузима одговарајуће мјере ради обезбеђења кредита од банака под повољнијим условима.

НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ За годину која се завршава 31. децембра 2021. године

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(1) Тржишни ризик (Наставак)

(6) Ризик од промјене каматних стопа (Наставак)

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјенљиве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирени износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмирен у току цијelog извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по новчаним и робним кредитима у току извјештајног периода била већа/мања за 10%, уз остале непромијењене варијабле, нето добитак Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2021. године био би мањи/већи за износ од 615,134 Конвертибилне марке (упоредни податак у 2020. години: 646,351 Конвертибилну марку) као резултат већег/мањег расхода камата.

(e) Ризик од промјене цијена капитала

Током извјештајног периода од годину дана који се завршава 31. децембра 2021. године, Друштво је изложено одређеном ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности. Наведена улагања се држе више за стратегијске сврхе, него за сврхе дневног трговања, и њима се активно не тргује.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговоран је менаџмент Друштва који је успоставио одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације услуга који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добра/услуга. Ова дисперзија је обезбиђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(2) Ризик ликвидности (Наставак)

Рочност доспијећа финансијске имовине и обавеза Друштва на дан 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године:

Финансијска имовина

31. децембар 2021.

Без камата

-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)
Са фиксном каматном стопом

-Фер вриједност по амортизованом трошку

Укупно

	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	У Конвертибилним маркама преко 5 година	Укупно
	98,140,491	409,585	298,114	695,599	-	99,543,789
-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)	1,166,729	253,757	310,795	754,395	60,057	2,545,733
Укупно	99,307,220	663,342	608,909	1,449,994	60,057	102,089,522

31. децембар 2020.

Без камата

-Кредити и потраживања (укључујући готовину и готовинске еквиваленте)
Са фиксном каматном стопом

-Фер вриједност по амортизованом трошку

Укупно

	89,616,895	-	-	-	-	89,616,895
	9,969,595	89,968	46,105	114,188	94,375	10,314,231
Укупно	99,586,490	89,968	46,105	114,188	94,375	99,931,126

Финансијске обавезе

31. децембар 2021.

Остале обавезе по амортизованом трошку

-Без камата
-Инструменти по варијабилној каматној стопи
-Инструменти по фиксној каматној стопи

Укупно

	До 3 мјесеца	3-12 мјесеци	1-2 године	2-5 година	У Конвертибилним маркама преко 5 година	Укупно
	163,639,742	20,868,825	20,762,225	29,274,917	-	234,545,709
-Без камата	27,290,251	78,267,641	91,142,642	99,364,789	8,925,537	304,990,860
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	3,187,102	12,766,166	15,522,705	17,308,631	5,551,244	54,335,848
Укупно	194,117,095	111,902,632	127,427,572	145,948,337	14,476,781	593,872,417

31. децембар 2020.

Остале обавезе по амортизованом трошку

-Без камата
-Инструменти по варијабилној каматној стопи
-Инструменти по фиксној каматној стопи

Укупно

	88,868,944	15,447,167	7,825,110	14,025,199	1,983,833	128,150,253
-Без камата	21,570,027	79,809,751	88,244,532	135,092,916	15,245,993	339,963,219
-Инструменти по варијабилној каматној стопи	3,185,856	12,431,678	15,710,712	24,612,796	6,402,480	62,343,522

Преглед доспијећа финансијских инструмената (имовине и обавеза) је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијске имовине и обавеза, укључујући и камате на ту имовину које ће бити зарађене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске инструменте (имовину и обавезе) по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбеђења (колатерала), у случајевима где је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблаговременог измиривања обавеза корисника услуга према Друштву, истима се онемогућава даље кориштење услуга.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања. Поред онемогућавања даљег кориштења услуга, користе се и следећи механизми наплате: репрограмирање дуга, компензације са правним лицима, утужења, вансудска поравнања и остало.

Наплата кредита датих запосленима у Друштву се обезбеђује кроз административне забране, односно умањење плате за адекватан износ рата, док запослени који напуштају Друштво, уговором регулишу начин исплате преосталог дијела износа кредита у тренутку одласка из Друштва.

У циљу минимизирања кредитног ризика, Друштво је развило и одржавало оцјену кредитног ризика Друштва како би категоризовало изложености према степену ризика неиспуњавања обавеза. Информације о кредитном рејтингу пружају доступне независне рејтинг агенције, у случају да нису доступне, Друштво користи друге јавно доступне финансијске информације и властите податке о трговању Друштва како би оцјенило своје главне купце и остале дужнике. Изложеност Друштва и кредитни рејтинг својих уговорених страна се континуирано прате и укупна вриједност закључених трансакција се шири међу одобреним партнерима.

Тренутни оквир за оцјену кредитног ризика Друштва састоји се од слеђећих категорија:

Категорије	Опис	Основе за признавање очекиваних кредитних губитака
Приходујући	Уговорена страна има низак ризик од неиспуњавања обавеза и нема доспјеле износе	12-мјесечни очекивани кредитни губици
Сумњива	Износ је у кашњењу >30 дана или је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – без исправке
Неиспуњење обавезе	Износ је у кашњењу >60 дана или постоје докази који указују на то да је имовину потребно умањити	Животни вијек очекиваног кредитног губитка – са исправком
Отпис	Постоје докази који указују да је дужник у озбиљним финансијским потешкоћама и да Друштво нема реалне изгледе за опоравак	Отписани износ

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

40. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (Наставак)

40.3. Циљеви управљања финансијским ризицима (Наставак)

(3) Кредитни ризик (Наставак)

Табеле у наставку приказују кредитни квалитет финансијских средстава Друштва, уговорених средстава и уговора о финансијским гаранцијама, као и максималну изложеност Друштва кредитном ризику према оценама за кредитни ризик.

31. децембар 2021.	Напомена	Екстерна класификација	Интерна класификација	12-мјесечни или очекивани животни вијек кредитног губитка	Бруто износ		Исправка вриједности	Нето износ
						Исправка вриједности		
Дугорочна потраживања и кредити	18	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	4,295,162	19,699	4,275,463	
Купци	20	Н/П	Приходујући и неприходујући	Животни вијек	136,670,676	61,622,754	75,047,922	
Друга потраживања	21	Н/П	Приходујући и неприходујући		6,906,608	435,898	6,470,710	
Готовина и готовински еквиваленти	25	Н/П	Приходујући		16,162,587	-	16,162,587	
Финансијска средства која се накнадно вреднују по амортизованој вриједности	17	Н/П	Приходујући		12,878	-	12,878	

(4) Фер вриједност

Фер вриједност финансијских средстава која нису вреднована по фер вриједностима

Изузвеј као што је наведено у наредној табели, менаџмент Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза, признатих у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима, апроксимира њиховој фер вриједности.

	31. децембар 2021. Књиговодствена вриједност	31. децембар 2020. Књиговодствена вриједност	31. децембар 2021. Фер вриједност	31. децембар 2020. Фер вриједност
Финансијска имовина:				
Финансијска имовина чија се фер вриједност мјери по амортизованом трошку			12,478	11,974
Укупно			12,478	11,974

Претпоставке које су кориштене за процјену тренутне тржишне вриједности финансијских средстава/обавеза су сљедеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког рока доспијећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вриједности користи се метод дисконтиовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Друштву за сличне финансијске инструменте.
- За хартије од вриједности расположиве за продају којима се трагује на активном тржишту израчунавање фер вриједности се врши на основу посљедње тржишне цијене наведених хартија од вриједности.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

41.1. Информације о сегментима

На дан 31. децембра 2021. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са МСФИ 8, су слеђећи:

1. Фиксна мрежа,
2. Мобилна мрежа.

41.2. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената у години која се завршава 31. децембра 2021. године дати су у прегледу који слиједи:

31. децембар 2021. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	171,153,640	257,506,772	428,660,412
Остали пословни приходи	6,958,027	10,465,374	17,423,401
Интерни обрачун између сегмената	72,173,834	32,352,771	104,526,605
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(9,922,084)	(44,970,702)	(54,892,786)
Трошкови запослених	(28,718,381)	(43,203,435)	(71,921,816)
Трошкови амортизације	(67,535,156)	(45,750,798)	(113,285,954)
Трошкови производних услуга	(45,897,718)	(37,026,815)	(82,924,533)
Остали пословни расходи	(8,631,550)	(18,117,612)	(26,749,162)
Финансијски приходи - каматоносни	266,912	401,537	668,449
Финансијски приходи - остали	96,695	145,466	242,161
Обезвређење финансијских средстава	(2,108,957)	(3,172,677)	(5,281,634)
Финансијски расходи	(3,467,899)	(5,217,046)	(8,684,945)
Интерни обрачун између сегмената	(32,352,771)	(72,173,834)	(104,526,605)
Добитак прије опорезивања	52,014,592	31,239,001	83,253,593
Порез на добитак	(5,550,038)	(3,401,637)	(8,951,675)
Нето добитак	46,464,554	27,837,364	74,301,918

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)

41.2. Приходи и резултати сегмената (Наставак)

Приходи и резултати сегмената у години која се завршава 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који слиједи:

31. децембар 2020. године	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
Приходи од продаје робе и услуга	161,155,852	253,028,124	414,183,976
Остали пословни приходи	2,628,435	4,126,730	6,755,165
Интерни обрачун између сегмената	65,165,830	28,386,903	93,552,733
Трошкови материјала, робе и везаних услуга	(10,995,621)	(48,885,546)	(59,881,167)
Трошкови запослених	(27,439,085)	(43,080,280)	(70,519,365)
Трошкови амортизације	(44,801,578)	(61,657,351)	(106,458,929)
Трошкови производних услуга	(47,973,332)	(34,490,328)	(82,463,660)
Остали пословни расходи	(8,552,113)	(18,596,607)	(27,148,720)
Финансијски приходи - каматоносни	278,745	437,638	716,383
Финансијски приходи - остали	2,708,082	4,251,780	6,959,862
Обезврђење финансијских средстава	(1,115,146)	(1,750,817)	(2,865,963)
Финансијски расходи	(3,062,202)	(4,807,745)	(7,869,947)
Интерни обрачун између сегмената	(28,386,903)	(65,165,830)	(93,552,733)
Добитак прије опорезивања	59,610,964	11,796,671	71,407,635
Порез на добитак	(2,734,639)	(4,293,475)	(7,028,114)
Нето добитак	56,876,325	7,503,196	64,379,521

Приходи и резултати сегмената приказани у претходним табелама (за период од годину дана који се завршава 31. децембра 2021. и 31. децембра 2020. године) представљају приходе генерисане од продаје екстерним купцима. Приходи између сегмената у току периода су елиминисани.

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у *Напомени 3*.

Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова и то на бази прихода остварених од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум по којем се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

Приходи Друштва од главних услуга су детаљно приказани у *Напомени 5* уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

41. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (Наставак)

41.3. Капитална улагања сегмената

Капитална улагања сегмената у току године која се завршава 31. децембра 2021. године и 31. децембра 2020. године су сљедећа:

	У Конвертибилним маркама		
	Фиксна мрежа	Мобилна мрежа	Укупно
31. децембар 2021. године Капитална улагања (<i>Напомене 12, 13 и 14</i>)	120,409,826	54,911,674	175,321,500
31. децембар 2020. године Капитална улагања (<i>Напомене 12, 13 и 14</i>)	81,014,942	34,063,230	115,078,172

Капитална улагања обухватају набавке нематеријалних улагања, имовине узете у закуп, неректнини и опреме у току извјештајног периода.

42. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додату вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда, док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје.

Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на пример, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских законова од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења менаџмента. Као резултат изнесеног, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година.

То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом. Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима.

Иако менаџмент Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења менаџмента. Менаџмент Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва.

43. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА

Друштво редовно прати дешавања у вези са ширењем вируса Covid-19, као и утицај на макроекономско окружење и пословање Друштва, те спроводи све неопходне мјере како би минимизирало утицај пандемије на пословање. На дан издавања ових финансијских извештаја Друштво и даље испуњава своје обавезе, те континуирано пружа услуге својим клијентима.

**НАПОМЕНЕ УЗ НЕКОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2021. године**

44. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2021.	31. децембар 2020.
Евро (EUR)	1.95583	1.95583
Динар (RSD)	0.01664	0.01663
Амерички долар (USD)	1.72563	1.59257
Швајцарски франак (CHF)	1.88732	1.80145

BDO d.o.o. Banja Luka

Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH
Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012

www.bdo.ba